

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1978

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
198

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 845

Περὶ τοῦ ὁρολογίου καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Β' τάξεως Ἡμερησίου καὶ Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως καὶ τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ Λυκείου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

"Εχοντας ὑπόψη :

1. Τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 31 παρ. 4 τοῦ Ν. 309/1976 «περὶ ὁργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

2. Τῆς 6, 21, 22, 97, 100/1978 πράξεις τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕΠ).

3. Τὴν 842/1978 πράξη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπιτροπῆς, με πρόταση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁργανισμῶν, ἀποφασίζουμε :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΔΕΥΤΕΡΑ (Β') ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

"Ἀρθρο 1.

Τὰ διδασκόμενα μάθηματα καὶ οἱ ὥρες ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴ Β' τάξη τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζονται ὡς ἑξῆς :

Μαθήματα :

Α' Πρόγραμμα κοινὸ :

	Ὁρες
Θρησκευτικὰ	2
Νέα Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	5
Ἱστορία	2
Ψυχολογία	2
Μαθηματικὰ	4
Φυσικὰ (Φυσικὴ-Χημεία)	3
Ξένη Γλῶσσα	2
Φυσικὴ Ἀγωγή	3
Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	1
Γυμνὰς-Ἀνθρωπολογία	1
Σύνολο	29

Β' Πρόγραμμα Ἐπιλογῆς

Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία
Ἱστορία
Λατινικὰ
Μαθηματικὰ
Φυσικὰ (Φυσικὴ-Χημεία)

Κατευθύνσεις

α' β'

2' --

2

2

3

3

Σύνολο 6 6
Γενικὸ Σύνολο 35 35

"Ἀρθρο 2.

Τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς διδασκτέας ὕλης στὴ Β' τάξη ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ἔχει κατὰ μᾶθημα ὡς ἑξῆς :

1. Ὁρθόδοξοι, ὥρες 2.

Χριστιανισμὸς καὶ Κόσμος.

Α'. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

1. Τὸ φαινόμενον τῆς Θρησκείας :

"Ἐννοιαι καὶ θεωρίαι γιὰ τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως Θρησκεία.

Τὸ αἶτημα καὶ ἡ ἀναγκαιότητα τῆς Θρησκείας.

Οἱ ἐννοιαι «ἀναζήτηση», «ἀπέμβαση», «κοινωνία» καὶ «ἀποκλήρωση» στὴ Θρησκεία.

2. Ἰνδουισμὸς

Κύριοι σταθμοὶ ἐξελίξεως καὶ μορφῆς τοῦ Ἰνδουισμοῦ.

"Ἡ ἐξάπλωση τοῦ Ἰνδουισμοῦ σήμερον.

"Ἡ γοητεία καὶ ἡ ἐπίδραση τοῦ Ἰνδουισμοῦ. Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν του.

"Ἡ ἀξιολόγηση τοῦ Ἰνδουισμοῦ.

3. Βουδδισμὸς :

Κύριοι σταθμοὶ ἐξελίξεως καὶ μορφῆς τοῦ Βουδδισμοῦ.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Βουδδισμοῦ.

"Ἡ ἐξάπλωση καὶ ἐπίδραση τοῦ Βουδδισμοῦ.

"Ἡ ἀξιολόγηση τοῦ Βουδδισμοῦ.

4. Ἄλλα Ἀσιατικὰ Θρησκευτικὰ :

"Ἡ Θρησκεία τῶν λαῶν τῆς Κίνας.

Ζωροαστρισμὸς : Ἱστορία, ἐξέλιξη, ἐξάπλωση, σημερινὴ κατὰστασις.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν του.

Σιντοισμὸς : Ἱστορία, ἐξέλιξη, ἐξάπλωση, σημερινὴ κατὰστασις, κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν του.

5. Θρησκευματα Ἀρχαίων Μεσογειακῶν Λαῶν :
Ἡ λατρεία τοῦ Μίθρα, τῆς Κυβέλης, τῆς Ἀστάρτης καὶ τῆς Ἴσιδος.

Ἡ πολυμορφία τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς λατρείας στὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ θρησκεία.

Θρησκεία καὶ κράτος στοὺς Ρωμαίους. Ἡ λατρεία τοῦ αὐτοκράτορα.

6. Ἰσλαμισμός :

Ἐμφάνιση καὶ ἐξάπλωση τοῦ Ἰσλαμισμού.

Σχέσεις Ἰσλαμισμού μετὰ τὸν Ἰουδαϊσμό καὶ τὸ Χριστιανισμό.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰσλαμισμού.

Ἡ ἐπίδρασις τοῦ Ἰσλαμισμού σήμερον.

7. Ἀφρικανικὰ Θρησκευματα :

Ἀπὸ τὸν Ἀνιμισμὸ καὶ τὴν Πυρολατρείαν ὅτις σύγχρονες μορφές θρησκείας στὴν Ἀφρική.

Ἡ θρησκευτικὴ ἰδιομορφία καὶ ποικιλία στὴν Ἀφρική.

Συνάντησις τῆς θρησκευόμενης Ἀφρικῆς μετὰ τὸ Χριστιανισμό.

8. Χιλιασμός - Σιωνισμός :

Ἱστορικὴ ἀναδρομὴ στὴν ἐμφάνιση καὶ ἐξάπλωσίν τους.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τους.

Ἐπιδράσεις τους στὸν ἑλληνικὸ χῶρον.

9. Μασονισμός :

Εἶναι ὁ Μασονισμὸς θρησκεία ἢ ὄχι; Αἰτιολόγησις ἀποφάσεις.

Τὸ μεταφυσικὸ καὶ λατρευτικὸ στοιχεῖο τοῦ Μασονισμοῦ.

Ἡ ἰδιουτυπία τῆς ἀποκρύψεως καὶ οἱ παρεξηγήσεις τοῦ Μασονισμοῦ.

Κριτικὴ θεώρηση τῶν ἀρχῶν τοῦ Μασονισμοῦ.

10. Σύγχρονα Παραθρησκευτικὰ Φαινόμενα :

Συγκρητιστικὰς τάσεις στὸ χῶρον τῆς θρησκείας σήμερον.

Νεοπαγανισμός καὶ νοσηρές ἐκδηλώσεις θρησκευτικότη-
τας.

Πνευματισμός, μαγεία, γιόγκα κ.τ.λ.

11. Ἰουδαϊσμός :

Ὁ ἱστορικὸς χαρακτήρας τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ.

Βασικὰ σημεῖα διδ/λίας τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ.

Σχέσεις Ἰουδαϊσμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ.

Ἡ τυπολατρεία στὸν Ἰουδαϊσμό καὶ ἡ ἀκακὴ κρίσις
στὸ Χριστιανισμό.

12. Θρησκευτικὴ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ :

Ἡ θρησκευτικὴ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀναζήτησίν της.

Ἡ ἀποκάλυψις ὡς εἶσδος τοῦ «κακίνου» στὸν ἀνθρώπινον
διχολογισμό.

Ἡ φιλανθρωπία τῆς ἀποκαλύψεως καὶ ὁ θεανθρώπινος
χαρακτήρας της.

Φυσικὴ καὶ υπερφυσικὴ ἀποκάλυψις.

13. Σχέσεις Χριστιανισμοῦ καὶ ἄλλων Θρησκευμάτων :

Κοινὰ σημεῖα.

Θυσιαστικὰς διαφορές.

Ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

14. Ὁ Χριστιανισμὸς στὸν κόσμον σήμερον :

Ἡ ἐξάπλωσις καὶ διασπορὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸν κόσμον.

Στατιστικὰ δεδομένα.

Ὁ διάλογος τοῦ Χριστιανισμοῦ μετὰ τὰ ἄλλα θρησκευματα.

Ἡ ὁρθόδοξη ἱεραιοστολή στὸν κόσμον σήμερον.

Β' Ἡ ΦΑΝΕΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

15. Ἡ ἀναζήτησις καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ :

Ἡ ἀναζήτησις τοῦ Θεοῦ (πράξις 17, 27) καὶ οἱ δυνατότητες
τῆς φυσικῆς θεολογίας.

Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Θεοῦ στὴν Ἱστορίαν. Ὁ ἐρχόμενος Θεὸς
τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Ἡ θεία ἀποκάλυψις ὡς γεγονός καὶ ὡς μήνημα.

Ὁ ἀνθρώπινος ἀποδέκτης καὶ συνεργὸς τῆς θείας ἀποκα-
λύψεως.

16. Τὸ ἐρώτημα γιὰ τὸ Θεό :

Ἡ ἀναζήτησις τοῦ ἀπόλυτου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον.

Οἱ ἄνθρωποι φαντάζονται καὶ πλάθουν τὸ Θεό. Ὁ Θεὸς
τῶν φιλοσόφων.

Ἡ βιβλικὴ ἀντίληψις γιὰ τὸ Θεό. Ὁ προσωπικὸς Θεός.

17. Ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία γιὰ τὸ Θεό :

«Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, ἡμετέραν».

Τὸ ἀκατάληπτον τοῦ Θεοῦ.

ὑπερβατικότης καὶ ταυτόχρονη ἐνδοκασιμότης τοῦ
Θεοῦ.

Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὸ μυστήριον τῆς Ἀγ. Τριάδας καὶ ἡ σημα-
σία της.

18. Ἡ ἔκρηξις τοῦ Θεοῦ :

Τὸ φαινόμενο τῆς ἀθείας (αἵτια, οὐσία).

Μορφές τοῦ σύγχρονου ἀθεϊσμοῦ.

Σχέσεις τῆς ἀθείας, ἐπιστήμης καὶ Διαφωτισμοῦ.

Κριτικὴ τῆς ἀθείας. Ἡ κάθαρσις τῆς ἀλήθειας γιὰ τὸ
Θεό.

19. Ὁ αὐτόνομος ἄνθρωπος καὶ ἡ κρίσις τοῦ Πολι-
τισμοῦ μας :

Ἡ κρίσις τῆς Μεταφυσικῆς καὶ ἡ ἐκκοσμίκευσις τῆς
θρησκείας.

Ὁ ἄνθρωπος ἐξορίζει τὸ Θεὸν στοὺς οὐρανούς. Ἡ κακιο-
φανὴς θεωρία γιὰ τὸ «θάνατον τοῦ Θεοῦ».

Ὁ αὐτόνομος ἀνθρωπισμὸς καὶ ἡ τραγωδία τοῦ ἄθου
οὐμανισμοῦ.

20. Ἡ Χριστιανικὴ πίστις :

Οἱ δυνατότητες τῆς πίστεως στὴν ἐποχὴ μας.

Ἡ Χριστιανικὴ πίστις. Τὸ νόημα τοῦ ὁρθόδοξου δόγματος.

Πίστις καὶ γνῶσις.

Στοιχεῖα ἀσχετα πρὸς τὴν χριστιανικὴν πίστιν : Δεισιδαι-
μονία, φανατισμός, ἰδεολογία.

21. Σχέσεις τῆς Χριστιανικῆς πίστεως μετὰ τὴν ἐπι-
στήμην.

Τὸ πρόβλημα τῶν σχέσεων χριστιανικῆς πίστεως καὶ
ἐπιστήμης.

Τὰ αἷτια τῶν παρεξηγήσεων.

Γιὰ μιὰ γόνιμην συνεργασίαν Χριστιανισμοῦ καὶ Ἐπιστή-
μης.

22. Χριστιανικὴ πίστις καὶ Πολιτισμός :

Δυνατὴ καὶ ὠφέλιμη ἡ συνύπαρξις Χριστιανισμοῦ καὶ
Πολιτισμοῦ.

Οἱ ἀκρότητες μορεῖ νὰ παρουσιαστοῦν καὶ ἀπὸ τίς δύο
πλευρές.

Γιὰ ἓνα χριστιανικὸν πολιτισμό.

23. Ὁ κόσμος :

Τὸ μεγαλεῖον τοῦ φυσικοῦ σύμπαντος.

Ὁ κόσμος ὡς δημιουργία.

Οἱ θεωρίαι γιὰ τὴν αὐτοπαρξίαν καὶ αἰωνιότητα τῆς ὕλης.

Ἡ ἀξία τῆς ὕλης καὶ ἡ μεταμόρφωσις τοῦ κόσμου.

Ἡ θέση τοῦ ἀνθρώπου μέσα στὸν κόσμον.

24. Ὁ ἄνθρωπος :

Ἡ καταγωγὴ καὶ ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου. Ψυχὴ καὶ σῶμα.

Μεγαλεῖον καὶ ἀθλιότης.

Ἄνδρας καὶ γυναίκα.

Ἡ ἐνότης τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

25. Ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπον.

Ὁ εἰκονισμὸς τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπον.

Ἡ ἐνοια καὶ ἡ σημασία τοῦ «προσώπου».

Προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου.

26. Τὸ παράλογον τοῦ κακοῦ :

Ἡ ἡθικὴ πτώσις τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ παράλογον, ἡ ἀγωνία,
ὁ θάνατος.

Τὸ τραγικὸν στοιχεῖον τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως. Ἡ ἀν-
θρώπινη αὖβησις, ὁ «Προμηθεϊσμός», ὁ «Ἑπεάνθρωπος».

Ἡ ἀλλοτρίωσις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἑαυτὸ
του. Ἡ ἡρωοποίηση τοῦ μηδενισμοῦ.

Ἡ ζωτική ἀνάγκη καὶ ἡ νοσταλγία τοῦ ἀνθρώπου γιὰ λήτρωση.

27. Τὸ πρόσωπο τοῦ Λυτρωτῆ :

Οἱ μεσοκινητὲς προσδοκίαι καὶ τὸ ἀπλήρωμα τοῦ χρόνου.

Ἡ δόξα καὶ τὸ μυστήριον τῆς ἐνσπικώσεως. «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο».

Ὁ Θεάνθρωπος Κύριος.

28. Ὁ Ἱστορικὸς Ἰησοῦς :

Τὸ ἐρώτημα πρόκληση. «Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι».

Πῶς εἶδαν τὸ Χριστὸ οἱ γενεὲς τῶν ἀνθρώπων. Οἱ «βίαι» τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Χριστὸς ὁ νέος Ἀδάμ. «Ἴδε ὁ ἄνθρωπος».

29. Ἀξιοπιστία τῆς Βίβλου :

Ἡ ἐρῶν τῶν συγγραφέων τῆς Βίβλου.

Ὁ προσωπικὸς χαρακτήρας τῶν συγγραφέων καὶ ἡ θεοπνευστία τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη καὶ ἡ Βίβλος.

30. Οἱ πηγὲς γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό :

Ἡ μαρτυρία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ἡ βεβαιότητα τῆς Ἐκκλησίας στὴν ἱστορικότητα τοῦ Ἰησοῦ.

Ἡ πίστη στὸ Χριστὸ καὶ τὸ μέλλον τοῦ κόσμου.

31. Τὸ ἔργο τοῦ Λυτρωτῆ :

Διδασκαλία καὶ θαύματα : «Ὡς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα».

Ἡ στυρικὴ οὐσία τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀνάπλαση τοῦ κόσμου.

Ἡ ἐκπλήρωση τῆς «θείας οἰκονομίας».

32. Τὸ «Πνεῦμα τῆς ἀλήθειας» :

Ἡ «ἀπουσία» τοῦ Παράκλητου ὡς τὴν Πεντηκοστή.

Τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ἔργο τοῦ Παράκλητου.

Θεσμὲς καὶ Πνεῦμα, Χάρισμα καὶ ἀξίωμα, Ἱστορία καὶ Μεταμόρφωση.

33. Ἐκκλησία : Ἡ νέα κοινωνία :

Τὶ εἶναι ἡ Ἐκκλησία ;

Ἡ ἐκκλησία ὡς μυστήριον. Τὸ φθαρτὸ καὶ τὸ ἀφθαρτὸ στὴν Ἐκκλησία.

Ἡ θεία Χάρη μέσα στὴν Ἐκκλησία.

Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας μέσα στὴν Ἱστορίαν. Ἡ «καινὴ κτίσις».

34. Παράδοση καὶ ἀνανέωση στὴν Ἐκκλησία :

Ἑμμονὴ στὴν παράδοση καὶ δημιουργικὴ ἀνανέωση.

Παρεξηγήσεις καὶ ὑπερβολές.

Θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ πλαίσια γιὰ παράδοση καὶ ἀνανέωση.

Ἡ παράδοση καὶ ἡ ἀνανέωση στὴν Ἐκκλησία σήμερα.

35. Ἡ Ἐλπίδα τοῦ κόσμου καὶ ὁ ἐρχόμενος :

Ἡ προσωρινότητα τοῦ κόσμου : «Παράγει τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου».

Τὸ τέλος καὶ ἡ τελείωση. Τὶ μπορῶ νὰ ἐλπίζω ;

Ἀνθρώπινες ἐλπίδες καὶ οὐτοπίες.

Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ, Κρίση καὶ ἐλπίδα τοῦ κόσμου.

Γ' ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

36. Ὁ Δεκάλογος :

Κείμενο : Ἐξέδου 20,1-18.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

37. Τὸ πρόσωπο νὰ εἶσαι ἄνθρωπος :

Κείμενο : Γρηγορίου Νύσσης «Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου».

(ἐπιστολή).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά.

Ἡ ἀνθρώπινη φύση τοῦ ἀνθρώπου στὴν ἐποχὴ μας.

Ἡ εὐδυνία τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἐκπαιδευτοῦ.

38. Τὰ Μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ :

Κείμενο : Ψαλμὸς 103.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

39. Γιὰ τοὺς ἔρχοντες Ὕμνος στοὺς Προγόνους.

Κείμενο : Σοφία Σειρά 32,1-6 καὶ 44,1-15.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴ Λατρεία.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

40. Ἡ χαρὰ τοῦ λαοῦ :

Κείμενο : Ἡσαΐου κεφάλαια 34-35 (ἀποσπάσματα).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

41. Ὁ Τρόπος καὶ τὸ Περιεχόμενο τῆς προσευχῆς :

Κείμενο : Ματθαίου 6,6-15.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴ Λατρεία.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

42. Ἡ ἀρχιερατικὴ προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ :

Κείμενο : Ἰωάννου, κεφ. 17.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴ Λατρεία.

43. Ἡ ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν :

Κείμενο : Πράξεων 2,37-47 καὶ 4,32-46.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Διδαγματα γιὰ τὴ σημερινὴ πραγματικότητα.

44. Ὁ Ὕμνος τῆς ἀγάπης :

Κείμενο : Α' Κορινθ. 13,1-13.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

45. Ἡ Εὐθύνη νὰ εἶσαι Χριστιανός :

Κείμενο : Ἰακώβου 1,2-27 καὶ 2,14-26.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

46. Εὐγνωμοσύνη στὸ διδάσκαλο :

Κείμενο : Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Πνευματικὲς, παρ. 3-4, BEP 17, 277-280 (ἀποσπάσματα).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, ἱστορικά.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

47. Ἡ ἐξοχότητα τοῦ Χριστιανισμοῦ :

Κείμενο : Ἐπιστολὴ πρὸς Διόγνητον, κεφ. 5-9 (ἀποσπάσματα).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, ἱστορικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

48. Σχέσεις ἀρετῆς καὶ Εὐημερίας :

Κείμενο : Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Ἐπιστολὴ 5, 186. (Λόγος πρὸς Ἑλληνας) MG 78, 1437-1444 (ἀποσπάσματα).

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά, με εἰδικὴ ἀναφορὰ πρὸς γινώμες Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

49. Θεσηφίνας : Ποῖνα καὶ Εὐχαρίστησις :

Κείμενο : Μ. Βασιλείου, Ἐν λιμῶ καὶ αὐχμῶ παρ. 7-9 (ἐπιστολή) EHE 7, 150-161.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

50. Πίστη καὶ Ἔργα :

Κείμενο Διαδόχου Φωτικῆς, Κεφάλαια γνωστικὰ 100 περὶ πνευματικῆς τελειότητος κεφ. 20-21, SHC 5 BIS, MG 65.

Σχόλια : Γλωσσικά, πραγματικά, θεολογικά.

ὑποδείξεις γιὰ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

51. Ἡ ἐκκλησία ἀγωνίζεται γιὰ τὸ λυτὸ :

Κείμενο : Νουσοστόμου, εἰς τοὺς ἀνδριάντας ὁμιλία 21 (ἀποστάσματα).

Σχόλια : Γραμματολογικά, πραγματικά, θεολογικά, ιστορικά.

Ἀναγνώγῃ στὴ σημερινή ἐποχή.

52. Ὕμνος στὸ Χριστό :

Κείμενο : Κλήμεντος Ἀλεξ., Παιδαγωγός 3, 12 ΒΕΠ 7, 233.

Μετάφραση τοῦ Ὕμνου.

Σχόλια : πραγματικά, θεολογικά, ιστορικά.

II. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

Ὁρὸς 4.

Α' Γλωσσικὴ διδασκαλία :

Εὐκαιρικά, κατὰ τὴ διδ/λία τῶν κειμένων, θὰ γίνονται συμπλήρωση τῆς γλωσσικῆς κατάρτισεως τῶν μαθητῶν (μὲ γλωσσικὴς ἀσκήσεις.) Ἐπιμονή, ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη τάξη, ἰδίως στὰ ἀκόλουθα κεφάλαια : α) Οἱ ξενικὲς ἐπιδράσεις ἐξαιτίας τῆς ἐπικοινωνίας μας μὲ τοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ ἡ ἀφομοίωση τῶν ξένων λέξεων. β) Ἡ ἐπιστημονικὴ ὁρολογία. γ) Ὁ πλουτισμὸς τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας ἀπὸ τὴν ἀρχαία καὶ τὴ μεταγενέστερη ἑλληνική.

Εἰσαγωγή τῶν μαθητῶν στὴ δομὴ καὶ τὸ ὕψος τοῦ νεοελληνικοῦ λόγου. Ἐπισήμανση χαρακτηριστικῶν χωρίων γιὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τους σύνθεση καὶ τὴν ἐκφραστικὴ τους πληρότητα. Συστηματικότερη ἀνάλυση τοῦ ὕφους. Εἶδη τοῦ ὕφους (ὕψος πλαδαρό, ἄτονο, ἐπιτηδευμένο, ἀνθηρό, ἄπλο κ.τ.λ.).

Διάκριση ἐπιπέδων λεξιλογίου : λεξιλόγιο καθημερινῆς ὁμιλίας, λεξιλόγιο λογοτεχνίας (πεζογραφίας, ποιήσεως), λεξιλόγιο ἐπιστημονικοῦ λόγου κ.τ.λ.

Β' Διδακταὶ κειμένων :

Ἀνάγνωση καὶ ἐρμηνεῖα ἀντιπροσωπευτικῶν ἔργων τῆς νεοελληνικῆς Γραμματείας, πεζῶν καὶ ποιητικῶν, μὲ ἰδιαιτέρη παιδευτικὴ καὶ λογοτεχνικὴ ἀξία. Τὰ κείμενα αὐτὰ θὰ λαμβάνονται ἀπὸ ἐγκριμένη συλλογὴ Νεοελληνικῶν Ἀναγνωσμάτων καὶ ἀπὸ αὐτοτελεῖς ἐγκριμένους ἐκδόσεις καὶ θὰ ἀναφέρονται σὲ ὅλες τὶς περιόδους τῆς νεοελληνικῆς γραμματείας καὶ σὲ ὅλα τὰ εἶδη τοῦ λόγου. Στὴν τάξη αὕτη ἀρχίζει ἡ διδασκαλία θεατρικῶν κειμένων. Ἀπὸ τὴν παλαιότερη νεοελληνικὴ γραμματεία θὰ ἐπιλεγοῦν ἐκλεκτὰ ἀποσπάσματα ἔργων ἀπὸ τὴν ἄλωση τῆς Κων/πόλεως, ὡς τὴν Ἐπαναστάση, καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν Κρητικὴ λογοτεχνία. Ἐκτενέστερη θὰ εἶναι ἡ ἐπιλογή ἔργων, ἔμμετρων καὶ πεζῶν, ἀπὸ τὴ γενιὰ τοῦ Παλαμᾶ καὶ μετὰ.

Ἐπίσης θὰ ἐπιλεγοῦν ἐκλεκτὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν δημωδέστερο λόγο τῆς τελευταίας βυζαντινῆς περιόδου.

Μελέτη τῶν ἐκτενέστερων κειμένων στὸ σπίτι ἀπὸ τοὺς μαθητὲς σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ καθηγητῆ καὶ ἐρμηνευτικὴ ἐπεξεργασία τους στὸ σχολεῖο, ὅπως καὶ στὶς προηγούμενες τάξεις. Βελτιωτὴ ἐξέταση τοῦ ἱδολογικοῦ περιεχομένου, τῶν ἰδιαιτέρων ἐκφραστικῶν μέσων, τῆς τεχνολογίας καὶ τοῦ ὕφους τοῦ κάθε διδασκόμενου ἔργου. Χαρακτηρισμὸς τοῦ ἔργου καὶ κατὰ τὴν του στὸ ἀντίστοιχο λογοτεχνικὸ εἶδος. Στοιχειώδης ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν σχετικὰ μὲ τὸ θέατρο ὡς ἰδιαιτέρο λογοτεχνικὸ εἶδος. Σύντομες καὶ σαφεῖς πληροφορίες γιὰ τοὺς συγγραφεῖς καὶ τὰ ἔργα τους, γιὰ τὰ εἶδη τῆς πεζογραφίας καὶ τῆς ποιήσεως, γιὰ τὶς ἰδιαιτέρες τεχνολογίας τῶν σχολῶν στὴν πεζογραφία καὶ τὴν ποίηση (χλασικισμός, ρομαντισμός, ρεαλισμός, νητουραλισμός, συμβολισμός κ.τ.λ.). Μετρικὴ ἀνάλυση τῶν ποιημάτων. Ἐπιδράσεις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ εὐρωπαϊκῆς λογοτεχνίας στὴ νεοελληνικὴ πεζογραφία καὶ ποίηση.

Ἀνάγνωση καὶ ἐρμηνεῖα ἐκλεκτῶν ἀποσπασμάτων κλασσικῶν ἔργων τῆς ξένης λογοτεχνίας. Μελέτη τῶν κειμένων ἀπὸ τοὺς μαθητὲς στὸ σπίτι καὶ ἐρμηνευτικὴ ἐπεξεργασία τους στὸ σχολεῖο. Ὅπως γίνεται καὶ μὲ τὰ ἑλληνικὰ κείμενα. Στοιχειώδης γραμματολογικὴ ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν σχε-

τικὰ μὲ αὐτὰ τὰ ἔργα καὶ σύγκρισή τους πρὸς ἀντίστοιχα ἑλληνικὰ ἔργα ποὺ διδάχτηκαν.

Συνέχιση τῆς ἀσκήσεως τῶν μαθητῶν στὴν καλαισθητὴ ἀντίκριση καὶ ἀπαγγελία. Συνέχιση ἐπίσης τῆς ἀσκήσεως τους στὴ χρῆση λεξικῶν Γραμματολογίας καὶ βοηθημάτων. Καθοδήγηση τῶν μαθητῶν, ὥστε νὰ αὐτενεργοῦν μελετώντας λογοτεχνικὰ ἔργα στὸ σπίτι.

Γ' Γραμματολογία-Μετρικὴ :

Κατὰ τὴ διδ/λία τῶν κειμένων θὰ δίνονται τὰ ἀπαραίτητα γραμματολογικὰ στοιχεῖα γιὰ τοὺς συγγραφεῖς, τὰ εἶδη τῆς ποιήσεως καὶ τῆς πεζογραφίας, τὶς τεχνολογίες, τὶς Σχολές κ.τ.λ. Κατὰ τὸ δεύτερο τετράμηνο συστηματικὴ διδ/λία κατὰ τρόπο συνοπτικὸ τῆς ἱστορίας τῆς Νεοελληνικῆς γραμματείας ὡς τὶς πρῶτες δεκαετίες τοῦ 20οῦ αἰῶνα, μὲ ἀναφορὰ στὰ χαρακτηριστικὰ ἔργα τῆς κάθε περιόδου καὶ τοῦ κάθε λογοτεχνικοῦ εἴδους. Κατὰ τὴ διδ/λία ποιημάτων ἀνακεφαλαιώση καὶ ἐμπέδωση τῶν διδασκόμενων στοιχείων μετρικῆς καὶ συμπλήρωσή τους (ὠδή, μπαλάντα, ἀλφάβητοι, ἀκροστιχίδες).

Δ' Ἐκθέσεις :

Στὴν τάξη αὕτη οἱ ἐκθέσεις περιορίζονται στὶς γραπτές. Γραφὴ μιᾶς ἐκθέσεως κάθε δεκαπενθήμερο στὸ σχολεῖο. Ἡ διάρκεια τῆς γραφῆς θὰ εἶναι 1 1/2 ὥς 2 ὥρες. Πρέπει νὰ γραφοῦν 10 τουλάχιστον ἐκθέσεις κατὰ τὸ διδακτικὸ ἔτος.

Θέματα ἐκθέσεων : ἀνάλογα πρὸς τὰ θέματα τῆς προηγούμενης τάξεως, ποὺ ἀπασχολοῦν καὶ προβληματίζουν τὸ σύγχρονο ἄνθρωπο, μὲ διεύρυνση τοῦ κύκλου τους ὡς ἐξῆς :

Περιγραφή μνημείων καὶ μεγάλων τεχνικῶν ἔργων μὲ προσωπικὲς σκέψεις καὶ κρίσεις. Χαρακτηρισμὸς καὶ συγκρίσεις ἱστορικῶν προσωπικοτήτων.

Συγκρίσεις καὶ χαρακτηρισμοὶ ἱστορικῶν γεγονότων καὶ καταστάσεων, ἐποχῶν, θεσμῶν, ἔργων τέχνης.

Μικρὲς πραγματεῖες καὶ μελέτες σὲ θέματα ποικίλου περιεχομένου.

Ἀνάπτυξη ἐννοιῶν, γλωσσικῶν, ἀποφθεγμάτων. Ἀνάπτυξη παροιμιῶν καὶ παροιμιακῶν φράσεων. Ἀνάπτυξη χωρίων πεζῶν κειμένων καὶ στίχων ἢ στροφῶν ποιημάτων.

Γενικὰ τὰ θέματα τῶν ἐκθέσεων τῆς τάξεως αὕτης πρέπει νὰ ἔχουν οὐσιαστικὸ περιεχόμενο, ὥστε μὲ αὐτὰ νὰ κινεῖται ἡ σκέψη τῶν μαθητῶν καὶ νὰ ἀσχοῦνται αὐτοὶ στὴ λογικὴ ἀνάπτυξη καὶ ἐκθεσὴ διανοημάτων.

Ἡ διόρθωση τῶν ἐκθέσεων θὰ γίνεται μὲ προσοχὴ ἀπὸ τὸν καθηγητὴ στὸ σπίτι. Οἱ διορθωμένες ἐκθέσεις θὰ σχολιάζονται στὴν τάξη κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς διδακτικῆς ὥρας. Κατὰ τὴν ἐργασία αὕτη θὰ ἐπισημαίνονται τὰ συνηθισμένα καὶ κοινὰ σφάλματα (πραγματικά, λογικά, συντακτικά, ὀρθογραφικά, στίξεως, κυριολεξίας, διερθρωσέως, συνθέσεως κ.τ.λ.) μὲ σκοπὸ τὴν ἀποφυγὴ τῆς ἐπαναλήψεώς τους, καὶ θὰ δίνονται ὁδηγίες γιὰ τὴ σύνθεση καὶ τὴν ἐκθεσὴ ἰδεῶν.

Καὶ στὴν τάξη αὕτη θὰ καταβάλλεται ἐπίμονη προσπάθεια γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς κενολογίας καὶ τὴν ἀσκηση τῶν μαθητῶν στὴν ὀρθὴ ἀνάπτυξη καὶ ἐκθεσὴ τῶν διανοημάτων τους, ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη τάξη.

III. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

Α' Πρόγραμμα κοινὸ, ὥρες 5.

1. Ἑρμηνεῖα κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπο.

α) Πλάτωνος Κρίτων, ὥρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1. Εἰσαγωγή : Βίος καὶ διδ/λία τοῦ Σωκράτη, βίος καὶ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνα, ὁ φιλοσοφικὸς διάλογος ὡς γραμματολογικὸ εἶδος.

Π. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ διαλόγου.

III) Με την ολοκλήρωση της ερμηνευτικής εργασίας, θα γίνει η συνολική θεώρηση του διαλόγου, για να αντιληφθούν οι μαθητές το περιεχόμενο, την επιχειρηματολογία, τη δομή του έργου και τις άρετες του έργου του Πλάτωνα.

β) Όμιλου 'Ιλιάδα (Έκλογές), ώρες 2 από 21, Σεπτεμβρίου ως 31 'Ιανουαρίου.

I. Εισαγωγή: 'Ο ιστορικός πυρήνας της 'Ιλιάδας και ο εμπλουτισμός του με μυθολογικά στοιχεία. 'Ο ποιητής της 'Ιλιάδας (με σύντομη και σαφή έκθεση του έμμηρικου ζητήματος) περιεχόμενο και γενικό διάγραμμα της 'Ιλιάδας (όπου θα ερμηνεύεται και η δομή του έργου). 'Η επίδραση των έμμηρικων έπων στον έλληνο και παγκόσμιο πολιτισμό.

II) Θα ακολουθήσει γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία των ραψωδιών: Α (στ. 1-305), Ε (στ. 1-317) Ζ (στ. 237-529) και Ω (στ. 144-704). Οι στίχοι της ραψωδίας Ε όπως και μέρη της ραψωδίας Ω θα διδασκούνται από μετάφραση.

III) 'Η γενική θεώρηση, που θα γίνει μετά την ολοκλήρωση της ερμηνευτικής εργασίας, θα έχει ως στόχο την κατάδειξη των άρετων της έμμηρικης ποιήσεως και των διαφορών στο χαρακτήρα των δύο έμμηρικων έπων (και την εξήγησή τους).

γ) Εὐριπίδη, 'Ιφιγένεια ἑν Ταύροις, ώρες 3 :

'Από 1 Φεβρουαρίου ως το τέλος του σχολικού έτους.

I. Εισαγωγή: 'Η γέννηση και εξέλιξη της δραματικής ποιήσεως. Σύνδεση της με τη διονυσιακή λατρεία. 'Ο ιδιαιτερος χαρακτήρας της τραγωδίας και ο άριστοτελικός έρισμός. 'Εορτές του Διονύσου και παραστάσεις δραμάτων. Το άρχαιο θέατρο και η σκηνή του. Οι τρεις μεγάλοι δημιουργοί: Αισχύλος, Σοφοκλής, Εὐριπίδης, βίος και έργα του Εὐριπίδη.

II) Θα ακολουθήσει η γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία της τραγωδίας. 'Αν κρίνεται άποδοτικό από το διδάσκοντα, τα χωρικά μέρη μπορούν να διδασκούνται από μετάφραση.

III) 'Υστερα από την ολοκλήρωση της έργων, θα γίνει συνολική θεώρηση της τραγωδίας. Με τα δεδομένα της διδ/λίας θα τοποθετηθεί ο Εὐριπίδης στην εποχή του και στο λογοτεχνικό είδος που ανήκει, θα αναγνωθούν το βαθύτερο νόημα του έργου που διδάχθηκε και οι ιδέες που εκφράζονται σ' αυτό, θα γίνει χαρακτηρισμός των κύριων προσώπων του έργου και θα υπογραμμισθεί ο δραματικός χαρακτήρας του και οι θεατρικές άρετές του.

δ) Θουκυδίδη, Δημηγορίες: 'Ωρες 2 από 1 Φεβρουαρίου ως το τέλος του σχολ. έτους.

I) Εισαγωγή: Σύντομη επανάληψη του βίου και του έργου του Θουκυδίδη. 'Η θέση των δημηγοριών μέσα στο έργο του και το ιστορικό πλαίσιο της κάθε δημηγορίας που θα διδασκείται.

II) Θα ακολουθήσει η γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία των κεφ. 37-50 (Δημηγορίες Κλέωνος-Διοδότου) του Γ' βιβλίου των 'Ιστοριών του Θουκυδίδη.

III) Με τη συνολική θεώρηση, που θα ακολουθήσει την έρμηνεία του ζεύγους δημηγοριών, θα οδηγηθούν οι μαθητές να κατανοήσουν το περιεχόμενο και την επιχειρηματολογία, τη δομή και τις ρητορικές άρετες κάθε λόγου χωριστά και σε άντικατάθεση των δύο λόγων μεταξύ τους. Θα γίνει σύγκριση με τα διδασκόμενα ως την τάξη αυτή ρητορικά κείμενα και θα συζητηθεί το θέμα της αυθεντικότητας των δημηγοριών του Θουκυδίδη.

2. 'Ερμηνεία Κειμένων από μετάφραση.

Πλάτωνος, 'Απολογία Σωκράτους, ώρες 1 από 21 Σεπτεμβρίου ως 31 'Ιανουαρίου.

I) Εισαγωγή: 'Η θέση του Σωκράτη, γενικό διάγραμμα και δομή της απολογίας.

II) Θα ακολουθήσει η πραγματολογική, νοηματική, λογική και αισθητική επεξεργασία της 'Απολογίας.

III) Στη γενική θεώρηση θα οδηγηθούν οι μαθητές να κατανοήσουν τη βαθύτερη ήθικη σημασία της 'Απολογίας, να σχηματίσουν την εικόνα της πνευματικής, κοινωνικής και ήθικης προσωπικότητας του Σωκράτη από τα δεδομένα του κειμένου (σε συσχέτισμό με εκείνα του Κρίτωνα) και να διαπιστώσουν τη διαφορά της 'Απολογίας από τα γνωστά σε αυτούς ρητορικά κείμενα.

Β' Πρόγραμμα 'Επιλογής, ώρες 2.

Γλωσσική διδασκαλία :

Σκοπός της γλωσσικής διδ/λίας είναι :

1. Να οδηγηθούν οι μαθητές στη βαθύτερη γνώση της δομής της αρχαίας ελληνικής και να μελετήσουν τα συνθετικά συντακτικά φαινόμενα που η λειτουργία τους είναι σημαντική στον αρχαίο ελληνικό λόγο.

2. Να συνειδητοποιηθούν οι όμοιότητες και οι διαφορές (στο λεξιλόγιο, στο τυπικό και στη σύνταξη) της νέας ελληνικής (δημοτικής) με την αρχαία ελληνική, και

3. Να ενισχυθεί η ικανότητα των μαθητών στη μεταφορά (μετάφραση) αρχαίων ελληνικών κειμένων στη νεοελληνική γλώσσα.

'Υλη :

Θα διδασκούνται περίπου 30 θέματα από πεζά κείμενα της άττικής διαλέκτου της κλασικής εποχής. ('Η διδ/λία κάθε θέματος δεν πρέπει να ξεπερνά τις 2 διδακτικές ώρες). Τα θέματα που θα επιλεγούν πρέπει να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις :

1. Να περιέχουν την ανάπτυξη μιάς ενδιαφέρουσας ιδέας ή την περιγραφή ενός αυτοτελούς περιστατικού, (ιστορικού είτε της δημόσιας ή ιδιωτικής ζωής των αρχαίων 'Ελλήνων), χωρίς να ξεπερνούν τους 20 στίχους.

2. Να προσφέρονται για τη μελέτη ενός συνθετικότερου συντακτικού φαινομένου ή για τη συμπλήρωση έλλείψεων των μαθητών στη Γραμματική.

3. Να παρουσιάζουν ενδιαφέρον αισθητικό, ώστε από άποψη μορφής να μην υστερούν από τα διδασκόμενα στην τάξη κείμενα. Καλό είναι, τα διδασκόμενα θέματα, κάθε φορά να έχουν περιεχόμενο συγγενικό με εκείνο του διδασκόμενου στην τάξη αρχαίου κειμένου και μάλιστα να ανήκουν στο ίδιο γραμματικό είδος ή και στον ίδιο συγγραφέα.

IV. ΙΣΤΟΡΙΑ

Α' Πρόγραμμα κοινό, ώρες 2.

('Ιστορία Ρωμαϊκή-Βυζαντινή, 146 π.Χ.-1453 μ.Χ.).

1. Συνέπειες των μεγάλων κατακτήσεων για τους Ρωμαίους κατακτητές :

Οικονομία.

Κοινωνία (νέες κοινωνικές τάξεις, δοϋλοι).

Τρόποι ζωής (θηρηκεία, γράμματα, τέχνες, εκπαίδευση).

Προσπάθειες για μεταρρύθμιση : Γράκχοι.

2. Δοκιμασίες της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας :

'Η στρατιωτική μεταρρύθμιση (του Μάρκου) και οι συνέπειες της.

Πρώτα δείγματα τρομοκρατίας, δικτατορίας (Σύλλας).

'Η πρώτη τριανδρία.

'Η δράση του 'Ιούλιου Κίσαρα.

Δεύτερη τριανδρία. Κατάλυση της Δημοκρατίας.

Ρωμαϊκή αυτοκρατορία στην 'Ελλάδα 146 π.Χ. 27 π.Χ.

3. Ρωμαϊκή Ειρήνη : Ασφάλεια και Εϋνομία στους λαούς της Μεσογείου. 'Η εποχή του Αύγουστου. Οικοδόμηση του νέου Κράτους.

Δύο αιώνας αυτοκρατορίας (ως το τέλος των 'Αντωνίωνων).

'Ο Ρωμαϊκός κόσμος στα χρόνια της άκμης (ένδοξη πολιτισμού, γράμματα, θρησκείες).

4. Το Ρωμαϊκό Κράτος στο δρόμο της παρακμής.

'Η κρίση του 3ου αιώνα μ.Χ. (έσωτερική άναρχία, δυναστεία των Σεβήρων, η εποχή των 30 Τυράνων, επαναστάσεις, νέοι έθιμοί, διάσπαση της διοικητικής ενότητας). Άλτις της παρακμής.

Διοικητικές μεταρρυθμίσεις.

Ο Χριστιανισμός (ὡς τὴν ὥρα τοῦ θριάμβου).

Τέχνη Ρωμαϊκή καὶ Χριστιανική (ὡς τὴν ἀρχὴν τοῦ 4ου αἰώνα).

5. Πρωτοβυζαντινὴ Ἑποχὴ : ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα στὸ Μεσαίωνα (324-610).

Οἱ δύο πρῶτοι αἰῶνες (ἀπὸ τὸν Κων/νο Α' ὡς τὸν Ἰουστινιανό, 324-518).

Χριστιανισμός καὶ Ἑλληνισμός, οἱ παράγοντες τοῦ συνθέτου τῆ Φυσιγνωμίας τοῦ Βυζαντίου.

Ἡ πολιτικὴ τῶν αὐτοκρατόρων ἀπὸ τὸν Κων/νο Α' ὡς τὸν Ἰουστινιανό.

Κατάρρευση τοῦ Δυτ. Ρωμ. Κράτους. Βαρβαρικές ἐπιδρομές (Γερμανοὶ-Οὔννοι).

Ο Ἰουστινιανὸς καὶ οἱ διάδοχοι (ὡς τὸ 610 μ.Χ.).

Ἡ Χριστιανικὴ - Βυζαντινὴ τέχνη (ἀπὸ 313-610 μ.Χ.)

6. Βυζαντινὴ Ἑποχὴ (610-1081 μ.Χ.) : περίοδος α' (610-717).

Οἱ ἀγῶνες τοῦ Βυζαντίου ἐναντὶ ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν (ἀπὸ τὸν Ἡράκλειο ὡς τὴν ἄνοδο τῆς δυναστείας τῶν Ἰσαύρων, 610-717 μ.Χ.).

Ἑμφάνιση καὶ πρόοδος τοῦ Ἰσλάμ.

Ἐξόρμηση τῶν Ἀράβων (ὡς τὴν ἀναχαίτισή τους στὸ POITIERS, 732, μ.Χ.).

Ἰδρυση Βουλγαρικῶν Κράτους στὸ Δούναβη.

Ἐξελθισμός τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

7. Βυζαντινὴ Ἑποχὴ (610-1081 μ.Χ.) :

Περίοδος Β' (717-867) Ὑπέρβαση τῶν δυσχερειῶν, Εἰκονομαχία, Πολιτιστικὴ ἀκτινοβολία.

Οἱ αὐτοκράτορες.

Εἰκονομαχία.

Ἀγῶνες πρὸς τοὺς Ἀράβους καὶ τοὺς Βουλγάρους.

Τὸ Παπικὸ Κράτος.

Παραμονὴς Ἀκμῆς (ἡ «νέα ἐποχὴ» τοῦ Μιχαήλ Γ').

Βυζαντινὴ Τέχνη τῆς ἐποχῆς αὐτῆς.

8. Βυζαντινὴ Ἑποχὴ (610-1081 μ.Χ.).

Περίοδος Γ' (867-1081) : Ἡ μεγάλη ἀκμὴ (ὡς τὸ 1025 μ.Χ.) καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς παρακμῆς :

Μακεδονικὴ Δυναστεία.

Βυζαντινὴ Ἑποποιία.

Βυζαντινὴ Ἀναγέννησις-Ἀκτινοβολία τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Νέοι ἐχθροὶ (Νομαδοὶ, Ρῶς, Σελτζούκοι).

Κρατικὴ Ὁργάνωσις.

Γράμματα-Τέχνες.

9. Ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τὴν πτώση τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ὡς τὸ τέλος τοῦ Μεσαίωνα.

Ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν στὴ διαμόρφωση νέων κρατῶν.

Τὸ Βασίλειο τῶν Φράγκων ὡς τὸν Καρλομάγνο καὶ τοὺς διαδόχους του.

Οἱ Νορμανδοί.

Φεουδαρχικὸ σύστημα.

Οἱ σταυροφορίες (σύντομη ἀναφορά).

Ἡ θέσις τῆς Ἐκκλησίας στὸ μεσαιωνικὸ κόσμον τῆς Εὐρώπης (ὡς τὴν ἐξορία τῆς AVIGNON).

Ἡ Εὐρώπη στὴν παραμονὴν τῆς Ἀναγεννήσεως.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ τέχνη κατὰ τὸ Μεσαίωνα.

10. Ὑστεροβυζαντινὴ Περίοδος : (Α) (1081-1204) :

Οἱ δυναστείες Κομνηνῶν καὶ Ἀγγέλων.

Ἐθνικὰ κινήματα στὰ Βαλκάνια (Σέρβοι - Βούλγαροι).

Οἱ Σταυροφορίες (ἰδιαίτερα α', β', γ', δ').

Κατὰληψὴ τῆς Κων/νῆς ἀπὸ τοὺς Σταυροφόρους (1204).

11. Ὑστεροβυζαντινὴ Ἑποχὴ (Β) : (1204-1261)-(1261-1453) :

Ἡ Φραγκοκρατία (1204-61) :

α) Φραγκικὴ κράτη

β) Ἑλληνικὰ κράτη (ἰδιαίτερα τὸ Κράτος τῆς Νικαίας).

Ἡ ἐποχὴ τῶν Παλαιολόγων (1261-1453) :

α) Οἱ Παλαιολόγοι αὐτοκράτορες.

β) Σέρβοι, Ἀλβανικοὶ ἐποικισμοί.

γ) Ἑμφάνιση καὶ πρόοδος τῶν Ὀθωμανῶν.

δ) Προσπάθειες γιὰ τὴ διάσωση τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

ε) Τελευταῖες ὥρες τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας-αἰτία τῆς πτώσεως.

στ) Ὑστεροβυζαντινὴ τέχνη-ἀκτινοβολία τῆς.

ζ) Βυζαντινὴ κληρονομία.

Β' Ἐπιλογὴς - Ὁρὸς 2

Σκοπὸς :

Σκοπὸς τῆς διδ/λίας τῆς Ἱστορίας ὡς μαθήματος ἐπιλογῆς εἶναι ἡ βαθύτερη σπουδὴ τῆς ἱστορικῆς ζωῆς μὲ τὴ μελέτη εἰδικῶν τομέων τῆς Ἱστορίας τοῦ Πολιτισμοῦ καὶ ἡ ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῆς μεθοδολογίας τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν εἰδικῶν προβλημάτων τῆς.

Α. Θέματα γενικά :

1. Ἡ μεθοδολογία τῆς Ἱστορίας.

2. Παράγοντες τῆς ἱστορικῆς ζωῆς.

3. Ἀνάλυση τῶν ἐννοιῶν «πολιτισμός», «τομεῖς πολιτισμοῦ», «ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ».

Β. Θέματα εἰδικά :

1. Κεφάλαια τοῦ Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ.

2. Σχέσεις τοῦ Βυζαντίου μὲ γειτονικοὺς λαούς.

3. Θέματα ἐρμηνείας τῆς Βυζαντινῆς τέχνης.

4. Κρατικὴ ἀντίληψη καὶ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τοῦ Βυζαντίου.

Γ'. Ἡ Ἱστορία ἀπὸ τὴν πηγὴν :

Σύλλογος κεμένων-πηγῶν τῆς ὕστεροβυζαντινῆς ἐποχῆς (καὶ τῶν σταυροφοριῶν), μὲ προλόγους, κατατοπιστικὰ σημειώματα καὶ τὸν ἀναγκαῖο ὑπομνηματισμό.

V. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ὉΡΕΣ 2

1. Σκοπὸς :

Ἡ διδ/λία τοῦ μαθήματος ἐπιδιώκει :

1. Νὰ ἐνημερώσει τοὺς μαθητὲς στὰ βασικὰ θέματα τῆς Ψυχολογίας ὡς ἐπιστήμης, νὰ τοὺς κατατοπίσει γιὰ τὴ ψυχικὴ λειτουργία καὶ τὴν ἐκδηλώσει τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ τοὺς διδάξει τὴν ὀρθὴ χρῆσιν τῆς σχετικῆς ὁρολογίας.

2. Νὰ τοὺς βοηθήσει νὰ ἀποκτήσουν παρατηρητικότητα καὶ ἀντικειμενικότητα στὴν ἀντίληψιν τοῦ ἑξῶ κόσμου.

3. Νὰ τοὺς βοηθήσει στὴν κατανόησιν τοῦ ἑαυτοῦ τους καὶ τῶν ἄλλων ὥστε νὰ ἀναπτύξουν ἁρμονικὰς σχέσεις μὲ τοὺς συνανθρώπους τους.

2. Διδακτέα ὕλη :

Εἰσαγωγή :

Ὁρισμός καὶ ἀντικείμενον τῆς Ψυχολογίας. Ἀρχὴ καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἐπιστημονικῆς Ψυχολογίας. Χαρακτηριστικὰ τοῦ ψυχικοῦ κόσμου. Μέθοδοι. Κλάδοι τῆς Ψυχολογίας. Ἡ συνείδησις καὶ ἡ ὁλότης τοῦ ψυχικοῦ κόσμου. Διαίρεσις τῆς Γενικῆς Ψυχολογίας.

Α. Συνείδησις καὶ ἀντίληψις :

Ἡ ἀντίληψις : Ὁρισμός καὶ στάδια σχηματισμοῦ τῆς ἀντίληψεως.

Ἀντίληψις μορφῶν. Ἀντιληπτικὰς εἰδήσεις (ψευδαίσθησεις καὶ παραίσθησεις).

Τὸ αἶσθημα : Ἑνωσις καὶ ὁρισμός. Τὸ νευρικὸν σύστημα. Σχέσις ἐρεθισμοῦ καὶ αἰσθήματος. Διαίρεσις τῶν αἰσθημάτων : Αἰσθήματα θερμοκρασίας, πίεσεως, πόνου, ὀργανικά, μυϊκὰ καὶ στατικά αἰσθήματα, αἰσθήματα γεύσεως, ὀσμῆς, ἀκούσεως. Ἀντίληψις καὶ ιδιότητες τῶν χρωμάτων, ἀχρωματώδη. Ἡ σύμπραξις τῶν αἰσθήσεων στὴν ἀντίληψιν. Προσαρμογὴ τῶν αἰσθήσεων καὶ νόμοι τῶν αἰσθημάτων.

Ἡ παράσταση : Ἐννοια καὶ εἶδη. Παράσταση καὶ ἐντύπωση. Ἐποπτεία. Παραστατικοὶ τύποι.

Οἱ συνειρμοί : Ἐννοια καὶ νόμοι. Οἱ ὅροι ἐπιλογῆς κατὰ τὴν ἀνάπλασιν. Ἡ δύναμις τῶν συνειρμῶν. Συνειρμοὶ καὶ ψυχικὴ κατάστασις. Ἡ συναισθησία.

Ἡ μνήμη : Ἐννοια καὶ ιδιότητες. Ἡ ἀπημνημόνευσις. Ἡ ἀνάμνησις. Διαταραχὰς τῆς μνήμης. Σημασίαι τῆς μνήμης.

Ἡ φαντασία. Ἐννοια καὶ εἶδη. Ἐξέλιξις καὶ σημασία.

Ἡ ἀντίληψις τοῦ χώρου, τῆς ἐπιφάνειας, τοῦ βάρους. Ἡ ἀντίληψις τοῦ χρόνου καὶ τῶν χρονικῶν σχέσεων.

Ἡ νόησις : Σκέψις καὶ διανοήσις. Ἡ σύλληψις τῶν σχέσεων : Ἀφαίρεσις, ἀνάλυσις, σύνθεσις. Ἡ κρίσις. Ὁ συλλογισμός. Ἡ ἔννοια καὶ ὁ σχηματισμὸς τῶν ἐννοιῶν. Σχέσις ἐννοιῶν καὶ λέξεων. Ἐννοιαι ποινῆς καὶ ἐπιστημονικῆς.

Β. Συνείδησις καὶ συναισθήματα :

Ἐννοια καὶ ὅρισμός τοῦ συναισθήματος. Σχέσις συναισθημάτων καὶ ὁργανισμοῦ. Ἰδιότητες τῶν συναισθημάτων. Ἐντονα συναισθήματα (ἐψιθυμίες).

Εὐτύπωση καὶ συναίσθημα. Ἀνάπλασις καὶ ἀνάμειξις τῶν συναισθημάτων. Μεταφορὰ τοῦ συναισθήματος. Συναισθήματα καὶ ὁρμές. Συσσωρευτικὴ ἀπήχησις, ἀντίθεσις καὶ ἀμβλυνσις τῶν συναισθημάτων. Συστήματα συναισθημάτων. Τὸ συναίσθημα τῆς ἐνοχλίας. Διαταραχὰς τῶν συναισθημάτων. Συναισθήματα καὶ χαρακτῆρας. Εἶδη τῶν συναισθημάτων. Τὸ αὐτοσυναίσθημα, κοινωνικὰ συναισθήματα. Κατώτερα καὶ ἀνώτερα συναισθήματα. Συναίσθημα καὶ ἐνστικτο. Συναισθήματα θεωρητικὰ, καλίσθητικὰ, ἡθικὰ, θρησκευτικὰ.

Γ. Συνείδησις καὶ βούλησις :

Τάσεις καὶ στόχοι στὴν ψυχικὴ ζωὴ. Βούλησις καὶ συναίσθημα. Ἀξιολογικὴ κρίσις, ἀπόφασις καὶ βούλησις. Διαταραχὰς καὶ ἀδυναμίες τῆς βουλῆσεως.

Ἡ προσοχὴ : ἔννοια, ιδιότητες, ὅροι, σημασία.

Βούλησις καὶ δράσις. Εἶδη δράσεως. Ὅρμες καὶ κινήσεις. Βούλησις καὶ ἐκλογὴ (τὸ πρόβλημα τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλῆσεως).

Ὅρμες καὶ ἐνστικτα. Εἶδη ἐνστικτῶν. Ἡ ἐμπλοκὴ καὶ ἀπόθρηξις τῶν ὁρμῶν. Τὰ συμπλέγματα. Ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν ὁρμῶν.

Συνείδησις καὶ ἀσυνείδητο (ψυχχαναλυτικὴς ἀπόψεις).

Ἰδιοσυγκρασία, χαρακτῆρας, προσωπικότητα. Περιεχόμενα καὶ σχέσις τῶν ὁρμῶν.

VI. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

A. Πρόγραμμα Κοινὸ

I. ΑΛΓΕΒΡΑ-ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ, ΩΡΕΣ 2

1. Ἀλγεβρικὴς ἐξισώσεις :

Ἐπίλυσις πολυωνυμικῆς ἐξισώσεως. Τριγωνομετρικὴς ἐξισώσεις τοῦ ἀνάγονται σὲ πολυωνυμικῆς.

2. Μαθηματικὴ ἐπαγωγὴ :

Ἀρχὴ τῆς μαθηματικῆς ἐπαγωγῆς. Ἐφαρμογές :

3. Ἀπόλυτος τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ :

Ὅρισμός. Ἰδιότητες : $(x) = (-x)$, $-(x) \leq x \leq (x)$, $(x - x) \leq x - x < x < x + x$, $(x + \beta) \leq (x) + (\beta)$, $(x\beta) = (x) \cdot (\beta)$,

$\left(\frac{x}{\beta}\right) = \frac{(x)}{(\beta)}$. Ἐπίλυσις τῶν ἐξισώσεων $\alpha(x) + \beta = 0$,

$\alpha(x) + \beta x + \gamma = 0$, $\alpha x^2 + \beta(x) + \gamma = 0$

4. Ἀκολουθίες :

Ὅρισμός. Μονότονη ἀκολουθία, Φραγμένη ἀκολουθία. Σύγκλιση ἀκολουθίας. Μηδενικὴ ἀκολουθία. Σύγκλιση ἀθροίσματος, διαφορῆς, γινόμενου καὶ πηλίκου ἀκολουθιῶν. Σύγκλιση ἀκολουθιῶν. Ἐφαρμογὴ στὸν ὁπολοισμὸ ρίζας ἐξισώσεως. Ἐφαρμογὴ στὴ μέτρησις τοῦ κύκλου.

5. Πρόοδοι :

Ὅρισμός ἀριθμητικῆς, γεωμετρικῆς καὶ ἁρμονικῆς προόδου. Συνθήκη γιὰ τὴν ἀποτελεῖν διαδοχικοὺς ὅρους προόδου οἱ ἀριθμοὶ α , β , γ . Ἀθροισμα τῶν πρώτων ὁρῶν προόδου. Ἀθροισμα ἀπείρων ὁρῶν φθίνουσας γεωμετρικῆς προόδου. Ἐφαρμογὴ σὲ προβλήματα ἀνατολισμοῦ καὶ χρονολογίας.

6. Λογάρισμοι :

Ὅρισμός. Λογάρισμος γινόμενου, πηλίκου, δυνάμεως, ρίζας. Δεκαδικοὶ λογάριθμοι καὶ πινάκες τους. Πράξεις μὲ δεκαδικοὺς λογαριθμούς. Ἀπλὲς ἐκθετικὲς καὶ λογαριθμικὲς ἐξισώσεις.

7. Τριγωνομετρία :

Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ ἀθροίσματος καὶ διαφορᾶς δύο τόξων. Σχέσεις τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν ἐνὸς τόξου μὲ τοὺς τριγωνομετρικοὺς ἀριθμούς τοῦ διπλάσιου τόξου. Τροπὴ ἀθροίσματος καὶ διαφορᾶς τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν σὲ γινόμενα καὶ ἀντιστρόφως. Ἐφαρμογὴς στὴν ἐπίλυσις τριγωνομετρικῶν ἐξισώσεων. Τριγωνομετρικὲς σχέσεις μεταξὺ πρωτεύοντων στοιχείων τριγώνου καὶ ἐφαρμογὴς στὴν ἐπίλυσις τριγώνων.

II. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ, ΩΡΕΣ 2.

1. Κανονικὰ πολύγωνα :

Ὅρισμός. Ἰδιότητες. Κατασκευὴς ἐξαγώνου, τριγώνου, τετραγώνου, δεκαγώνου καὶ πενταγώνου.

2. Μέτρησις κύκλου :

Μήκος κύκλου. Ἐμβαδὸ κυκλικοῦ δίσκου, κυκλικῶν τομέων καὶ κυκλικῶν τμημάτων.

3. Εὐθεῖες καὶ ἐπίπεδα στὸ γῶρο :

Ἀξιώματα τοῦ ἐπιπέδου. Σχετικὴς θέσεις εὐθειῶν καὶ ἐπιπέδων. Καθετότητα εὐθείας καὶ ἐπιπέδου. Κοινὴ κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν. Δίεδρος γωνία. Καθετότητα ἐπιπέδων. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου.

4. Πολύεδρα :

Πολυεδρικὴ γωνία. Πολύεδρα : Πρῆσμα, παραλληλεπίπεδο, πυραμίδα, κύλινδρος πυραμίδα. Βασικὲς ιδιότητες. Μέτρησις τῆς ἐπιφάνειας καὶ τοῦ ὄγκου τους.

5. Στερεὰ ἐκ περιστροφῆς :

Ὅρισμοί. Κύλινδρος, Κῶνος, κώλινδρος κῶνος. Βασικὲς ιδιότητες. Μέτρησις τῆς ἐπιφάνειας καὶ τοῦ ὄγκου τους. Περιστροφή τριγώνου γύρω ἀπὸ ἄξονα.

6. Σφαῖρα :

Ὅρισμός. Σχετικὴς θέσεις α) εὐθείας καὶ σφαίρας, β) ἐπιπέδου καὶ σφαίρας, γ) δύο σφαιρῶν. Σφαιρικὴ ζώνη καὶ ἐμβαδὸ τῆς. Ἐμβαδὸ σφαίρας. Σφαιρικὴς τομέας καὶ ὄγκος του. Ὅγκος σφαίρας. Ὅγκος σφαιρικοῦ δακτυλίου καὶ σφαιρικοῦ τμήματος.

B. Ἐπιλογῆς, ὥρες 3

1. Βασικὲς ἀλγεβρικὲς δομῆς :

Ὁμάδα. Δακτύλιος. Σῶμα. Διανυσματικὸς χώρος :

2. Στοιχεῖα γραμμικῆς Ἀλγεβρας :

Πίνακες. Πράξεις μὲ πίνακες. Τετραγωνικοὶ πίνακες. Ὁρίζουσες. Βασικὲς ιδιότητες. Ἀντιστροφή πίνακα. Ἐφαρμογὴς στὴν ἐπίλυσις γραμμικῶν συστημάτων.

3. Μιγαδικοὶ ἀριθμοὶ :

Δομὴ τοῦ συνόλου τῶν μιγαδικῶν ἀριθμῶν. Μέτρο μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Τριγωνομετρικὴ μορφή μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Τύπος DE MOIVRE. Ἐφαρμογές.

4. Στοιχεῖα θεωρίας ἀριθμῶν :

Βασικὰ θεωρήματα διαιρετότητας στὸ σύνολο τῶν ἀκεραίων. Ἀκέραιες λύσεις τῆς ἐξισώσεως $\alpha x + \beta y + \gamma = 0$.

5. Θεωρία πολυωνύμων μὲς μεταβλητῆς :

Πολυώνυμα ἐκ ταυτότητας ἴσας. Διαιρετότητα πολυωνύμων. Βασικὰ θεωρήματα γιὰ τὴν ρίζες πολυωνύμου.

6. Συμπληρωματικὰ θέματα :

Ἐξισώσεις γ' καὶ δ' βαθμοῦ. Διασύνθεσις ἐξισώσεων μὲ παράμετρο. Εἰδικὲς μορφὲς τριγωνομετρικῶν ἀνισώσεων καὶ συστημάτων.

1. ΦΥΣΙΚΗ

Α' Πρόγραμμα Κοινό, ὥρες 2

Μαγνητισμός

1. Ἰδιότητες τοῦ Μαγνήτη :

Μαγνήτες. Μαγνητισμός. Στοιχειώδεις μαγνήτες. Μαγνήτιση με ἐπαφή καὶ με ἐπαγωγή. Νόμος τοῦ COULOMB. Μονάδες ποσότητος μαγνητισμοῦ.

2. Μαγνητικὸ πεδίο :

Ὁρισμός Μαγνητικοῦ πεδίου. Μαγνητικὴ ἐπαγωγή. Μαγνητικὴ ροή. Μαγνητικὴ διαπεριτότητα καὶ σχετικὴ κατὰ τάξιν τῶν ὕλικων. Ἐνταση μαγνητικοῦ πεδίου. Μονάδες. Μαγνητικὸ πεδίο τῆς γῆς.

Μαγνητικὰ στοιχεῖα ἑνὸς τύπου : μαγνητικὴ ἐγκύλιση, μαγνητικὴ ἀπόκλιση.

Μαγνητικὴ πυξίδα.

Στατικός Ἡλεκτρισμός

1. Ἡλεκτρικὸ φορτίο :

Θεμελιώδη φαινόμενα. Νόμος τοῦ COULOMB. Μονάδες ἡλεκτρικοῦ φορτίου.

2. Ἡλεκτρικὸ πεδίο :

Ὁρισμός ἡλεκτρικοῦ πεδίου. Στοιχεῖα ἡλεκτρικοῦ πεδίου : ἔνταση, δυναμικὸ, διαφορὰ δυναμικοῦ σὲ δύο σημεία. Μονάδες ἐντάσεως καὶ δυναμικοῦ. Φύση τοῦ ἡλεκτρισμοῦ.

3. Χωρητικότητα ἀγωγῶ :

Ὁρισμός χωρητικότητας. Μονάδες μετρήσεως τῆς χωρητικότητας. Ἐνέργεια φορτισμένου ἀγωγῶ.

Πυκνωτές : Χωρητικότητας πυκνωτῆ, ἐνέργεια φορτισμένου πυκνωτῆ, σύνδεση πυκνωτῶν. Μορφές πυκνωτῶν.

Συνεχὲς Ἡλεκτρικὸ Ρεῦμα

1. Ἡλεκτρικὸ ρεῦμα :

Τὸ ἡλεκτρικὸ ρεῦμα ὡς ροὴ ἡλεκτρονίων. Εἶδη γεννητριῶν. Ἐνταση ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Διαφορὰ δυναμικοῦ μεταξὺ δύο σημείων ἑνὸς ρευματοφόρου ἀγωγῶ. Νόμος τοῦ OHM. Μονάδες μετρήσεως ἐντάσεως, δυναμικοῦ καὶ ἀντιστάσεως. Ἀμπερόμετρο καὶ βολτόμετρο. Νόμος τῆς ἀντιστάσεως ἑνὸς ἀγωγῶ. Σύνδεση ἀντιστάσεων.

2. Ἐνέργεια ἡλεκτρικοῦ ρεύματος :

Ἐνέργεια καὶ ἰσχύς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τοῦ JOULE. Ἐφαρμογές.

3. Κλειστὸ κύκλωμα :

Ἡ γεννήτρια στὸ κλειστὸ κύκλωμα. Ἡλεκτρογενετική δύναμη καὶ ἐσωτερικὴ ἀντίσταση.

Νόμος τοῦ OHM γιὰ τὸ κλειστὸ κύκλωμα.

Ἡλεκτρομαγνητισμός

Μαγνητικὸ πεδίο τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τῶν BIOT - SAVART. Μαγνητικὸ πεδίο εὐθύγραμμου καὶ κυκλικοῦ ρευματοφόρου ἀγωγῶ. Μαγνητικὸ πεδίο σωληνοειδοῦς. Ἡλεκτρομαγνήτες καὶ ἐφαρμογές τους. Ἡλεκτρομαγνητικὴ δύναμη. Νόμος τοῦ LAPLACE.

Ἀγωγιμότητα Ὑγρῶν

Ἡλεκτρολύτες. Ἡλεκτρολύση. Ἐξήγηση ἡλεκτρικῆς ἀγωγιμότητας. Νόμος ἡλεκτρολύσεως. Συσσωρευτές. Ἡλεκτρικὰ στοιχεῖα. Ἐφαρμογές.

Ὀπτική

1. Διάδοση τοῦ φωτός :

Εὐθύγραμμη διάδοση τοῦ φωτός καὶ ἀποτελέσματά της. Ταχύτητα διάδοσεως τοῦ φωτός (χωρὶς περιγραφὴ τῶν μεθόδων μετρήσεώς της).

2. Ἀνάκλαση τοῦ φωτός :

Νόμοι ἀνακλάσεως τοῦ φωτός.

Ἐπίπεδα καὶ σφαιρικὰ κάτοπτρα. Ἐξισώσεις τῶν σφαιρικών κατόπτρων.

3. Διάθλαση τοῦ φωτός :

Νόμοι τῆς διαθλάσεως τοῦ φωτός. Ὀπτικὴ γωνία καὶ ἐλικτὴ ἀνάκλαση τοῦ φωτός. Ἀποτελέσματα τῆς διαθλάσεως. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πλάκα. Διάδοση τοῦ φωτός μέσα ἀπὸ πρίσμα. Πρίσματα ἐλικτῆς ἀνακλάσεως.

4. Σφαιρικοὶ φακοί :

Συγκλίνοντες καὶ ἀποκλίνοντες φακοί. Γενικὲς ἐξισώσεις τῶν φακῶν. Ἰσχύς φακοῦ καὶ ὁμοζωνικοῦ συστήματος φακῶν.

5. Ὀπτικὰ ὄργανα :

Ἀπλὸ μικροσκόπιο. Ἀστρονομικὴ διόπτρα. Περιλήπτικα τὰ : περισκόπιο, φωτογραφικὴ μηχανή, προβολέας, κινηματογραφικὴ μηχανή.

6. Ἀνάλυση τοῦ φωτός :

Ἀνάλυση τοῦ λευκοῦ φωτός. Ἰδιότητες τῶν ἀκτινοβολιῶν ὁρατῶν, ὑπερὺθρων καὶ ὑπεριώδων. Οὐράνιο τόξο. Φασματοσκόπιο. Τὸ χρῶμα τῶν σωμάτων.

7. Φωτομετρία :

Φωτεινὴ ἐνέργεια. Φωτεινὴ ροή. Φωτισμός. Μονάδες μετρήσεως φωτομετρικῶν μεγεθῶν. Νόμοι φωτισμοῦ. Φωτομετρία.

Β' Πρόγραμμα Ἐπιλογῆς, Ὑρες 2
Σκοπὸς

Συστηματικότερη σπουδὴ τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ ἐμβάθυνση σ' αὐτά, ἡ ὁποία θὰ στηρίζεται στὴν πειραματικὴ μέθοδο με ἐργαστηριακὰς ἀσκήσεις. Οἱ ἀσκήσεις θὰ ἐκτελοῦνται κατὰ τὸ δυνατόν ἀπὸ μαθητῆς, ὥστε νὰ εἰσάγονται προοδευτικὰ στὴν ἐπιστημονικὴ ἔρευνα τῶν φαινομένων.

I. Ἀπὸ τὴ Μηχανικὴ :

Κυματολόγραμμη κίνηση. Κυκλικὴ μεταβαλλόμενη κίνηση ὕλικου σημείου. Βολὲς κατακόρυφη, ὀριζόντια, πλάγια. Κινούμενα συστήματα ἀναφορᾶς. Ἔργο ἀντιστάσεων καὶ μεταβολῆς τῆς δυνάμεως.

Ἐφαρμογὴ τῆς διατηρήσεως τῆς ὁρμῆς. Πύραυλος.

Κρούση : Ἐλαστικὴ, πλαστικὴ, συντελεστής κρούσεως. Περὶστροφή στερεοῦ σώματος γύρω ἀπὸ σταθερὸ καὶ ἀπὸ μεταβλητὸ ἄξονα. Γυροσκόπιο.

Μεταβολὴ τοῦ G ἀνάλογα μετὰ τὸ ὕψος. Τεχνητοὶ δορυφόροι.

Ροὴ ρευστῶν. Νόμος τῆς συνέχεις. Νόμος τοῦ BERNOULLI. Ἐφαρμογές. Ἐσωτερικὴ τριβὴ τῶν ρευστῶν. Ἀριθμὸς MAGH. Ὑπερχηρικὲς ταχύτητες. Ὑδροκίνητηρες.

II. Ἀπὸ τὴ Θερμότητα :

Τρόποι μεταβολῆς τῆς καταστάσεως ἀερίου. Εὐρεση τῆς μοριακῆς μάζας καὶ τῆς πυκνότητος ἀερίου. Νόμος τοῦ DALTON. Κορεσμένοι καὶ ἀκόρεστοι ἀτμοί. Τριπλὸ σημεῖο.

Θερμοδυναμικὴ : Α' Θερμοδυναμικὸ ἀξίωμα. Ἀτμομηχανές. Βενζινοκινητήρες. Κινητήρες DIESEL. Ἀεριοστρόβιλοι. Δεύτερο θερμοδυναμικὸ ἀξίωμα. Κύκλος τοῦ CARNOT. Φυσικὲς μηχανές. Ἐντροπία.

III. Ἀπὸ τὸ μαγνητισμό :

Ἐπίδραση ὁμογενοῦς μαγνητικοῦ πεδίου σὲ μαγνητικὸ δίπολο. Μαγνητικὴ ροπή. Μαγνήτιση. Μαγνητικὴ ὑστέρηση.

IV. Ἀπὸ τὸν ἡλεκτρισμό :

Διηλεκτρικὴ σταθερά. Ἡλεκτροστατικὲς μηχανές. Ἡλεκτρικὴ ροὴ καὶ νόμοι τῆς. Σφαιρικὸς πυκνωτῆς. Πειραματικὴ ἀπόδειξη τοῦ στοιχειώδους ἡλεκτρικοῦ φορτίου.

Ρυθμιστικὲς ἀντιστάσεις. Ρυθμιστὴς τάσεως. Μέτρηση ἀντιστάσεων. Σύνθετο κύκλωμα. Κανόνες τοῦ KIRCHOFF. Σύνδεση γεννητριῶν. Ἀποδέκτες.

Κίνηση ἡλεκτρονίου μέσα σὲ μαγνητικὸ πεδίο. Ἐρμηνεία προελεύσεως τῶν μαγνητικῶν πεδίων. Ὀργανὰ ἡλεκτρικῶν μετρήσεων.

V. Ἀπὸ τὴν ὀπτική :

Μέθοδος μετρήσεως τῆς ταχύτητος τοῦ φωτός κατὰ FIZEAU. Ὀπτικὸ πεδίο ἐπιπέδου κατόπτρου. Περιστροφή ἐπίπεδου κατόπτρου. Ὀπτικὸ πεδίο σφαιρικοῦ κατόπτρου. Σφάλματα σφαιρικῶν κατόπτρων. Εὕρεση τῶν τύπων τῶν φακῶν. Σφάλματα φακῶν. Σύνθετο μικροσκόπιο. Ἡλιακὸ φάσμα. Ἀχρωματικὸ σύστημα πρισμάτων καὶ φακῶν. Ἀπόδοση φωτεινῆς πηγῆς. Μηχανικὸ ἰσοδύναμο τοῦ φωτός.

2. ΧΗΜΕΙΑ

Α. Πρόγραμμα Κοινό, "Ωρα 1

I. Κατάταξη τῶν Στοιχείων - Περιοδικὸ Σύστημα :

Ἀρχικὲς κατατάξεις τῶν στοιχείων
Περιοδικὸ σύστημα τῶν στοιχείων
Περιοδικότητα τῶν ιδιοτήτων τῶν στοιχείων
Ἀτομικὸς ἀριθμὸς.

II. Σύγχρονη Ἀτομικὴ Θεωρία (Δομὴ τοῦ Ἀτόμου) :

Γενικά :

Τὰ διάφορα ἀτομικὰ πρότυπα
Κατασκευὴ τῶν πυρήνων τῶν ἀτόμων
Ἰσότοπα καὶ ἰσοβαρῆ στοιχεῖα.

III. Θεωρία τῆς Ἠλεκτρολυτικῆς Διαστάσεως - Ἠλεκτρόλυση :

Μεταλλικοὶ ἄγωγοι - Ἠλεκτρολυτικοὶ ἄγωγοι

Θεωρία τῆς Ἠλεκτρολυτικῆς διαστάσεως τοῦ ARRHENIUS.

Ἠλεκτρόλυση - Νόμοι τῆς Ἠλεκτρολύσεως. Μηχανισμὸς τῆς Ἠλεκτρολύσεως.

IV. Ὄξεα - Βάσεις - Ἀλατα :

Ὄξεα καὶ Βάσεις :

Γενικὲς ιδιότητες τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων. Ἐξουδετέρωση.

Γενικὲς μέθοδοι παρασκευῆς τῶν ὀξέων, ἀνυδρίτες τῶν ὀξέων.

Γενικὲς μέθοδοι παρασκευῆς τῶν βάσεων, ἀνυδρίτες τῶν βάσεων.

Ἀλατα. Γενικὲς μέθοδοι παρασκευῆς τῶν ἀλάτων.

Κανονικὰ, ὄξινα βασικὰ ἄλατα. Διπλὰ ἄλατα. Μικτὰ ἄλατα.

Σύμπλοκα ἰόντα. Σύμπλοκα ἄλατα.

Γραμμοῖσοδύναμα τῶν ὀξέων τῶν βάσεων καὶ τῶν ἀλάτων. Γενικὰ περὶ διαλυμάτων. Κανονικὰ διαλύματα.

Ἰσχύς τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων.

V. Μέταλλα :

Γενικὲς ιδιότητες μετállων.

Γενικὲς μέθοδοι ἐξαγωγῆς τῶν μετállων

Γενικὰ περὶ τῶν κραμάτων.

VI. Μέταλλα τῶν Ἀλκαλίων :

Γενικὰ περὶ τῶν μετállων τῶν ἀλκαλίων.

Νάτριο.

Ὑδροξείδιο τοῦ νατρίου (καυστικὸ νάτριο)

Ἀνθρακικὸ νάτριο (σόδα)

Ὄξινο ἀνθρακικὸ νάτριο.

Χλωριούχο νάτριο.

Νιτρικὸ νάτριο.

Ὑδροξείδιο τοῦ καλίου (καυστικὸ κάλιο)

Ἀνθρακικὸ κάλιο (ποτάσσα)

Ὄξινο ἀνθρακικὸ κάλιο

Χλωριούχο κάλιο

Χλωρικὸ κάλιο

Νιτρικὸ κάλιο.

VII. Μέταλλα τῶν Ἀλκαλικῶν Γαιῶν :

Γενικὰ περὶ τῶν μετállων τῶν ἀλκαλικῶν γαιῶν.

Μαγνήσιο

Ὄξείδιο τοῦ μαγνησίου (μαγνήσια)

Ἀνθρακικὸ μαγνήσιο

Θεικὸ μαγνήσιο

Ἀσβέστιο

Ὄξείδιο τοῦ ἀσβεστίου (ἀσβεστος)

Ὑδροξείδιο τοῦ ἀσβεστίου (ἐσβεσμένη ἀσβεστος)

Ἀνθρακικὸ ἀσβέστιο

Θεικὸ ἀσβέστιο

Χλωριούχο ἀσβέστιο

Ἀνθρακασβέστιο

Κονιάματα.

VIII. Ἀλουμίνιο (Ἀργίλιο) - Κασσίτερος - Μόλυβδος :

Ἀλουμίνιο

Ὄξείδιο τοῦ ἀλουμινίου (ἀλουμίνη)

Θεικὸ ἀλουμίνιο

Στυπτήρια

Πυριτικά ἄλατα τοῦ ἀλουμινίου

Κεραμευτικὴ

Κασσίτερος

Μόλυβδος

Ὄξείδιο τοῦ μολύβδου

Ἀνθρακικὸς μολύβδος.

Συσσωρευτὲς μολύβδου

IX. Χαλκὸς - Ἀργυρος - Χρυσός :

Χαλκὸς

Θεικὸς Χαλκὸς

Ἀργυρος

Νιτρικὸς ἄργυρος

Ἀλογονούχες ἐνώσεις τοῦ ἀργύρου

Φωτογραφικὴ

Χρυσός.

X. Ψευδάργυρος - Ὑδράργυρος - Χρῶμιο - Μαγγάνιο :

Ψευδάργυρος

Ὄξείδιο τοῦ ψευδαργύρου

Ὑδράργυρος

Ἀλογονούχες ἐνώσεις τοῦ ὑδραργύρου

Χρῶμιο

Ενώσεις τοῦ Χρωμίου

Μαγγάνιο

Ενώσεις τοῦ μαγγανίου.

XI. Σίδηρος - Κοβάλτιο - Νικέλιο - Λευκόχρυσος :

Σίδηρος

Κοβάλτιο

Νικέλιο

Λευκόχρυσος

Ραδιενεργὰ στοιχεῖα

Ράδιο

Οὐράνιο

Ὑπερουράνια στοιχεῖα - Ἀκτινίδες.

B' Πρόγραμμα Ἐπιλογῆς, "Ωρα 1

Σκοπός :

Συστηματικότερη σπουδὴ τῶν χημικῶν φαινομένων καὶ ἐμβάθυνση σ' αὐτά, ἢ ὅποια θὰ στηρίζεται στὴν πειρατικὴ μέθοδο μὲ ἐργαστηριακὰς ἀσκήσεις. Οἱ ἀσκήσεις θὰ ἐκτελοῦνται κατὰ τὸ δυνατὸ ἀπὸ μαθητὲς ὥστε νὰ εἰσάγονται προοδευτικὰ στὴν ἐπιστημονικὴ ἐρευνα τῶν φαινομένων.

Διδακτέα Ὑλη

I. Ἰδιότητες τῶν Διαλυμάτων :

Γενικά :

Τάση ἀτμῶν. Νόμος τοῦ RAOULT

Ζεσεοσκοπία - Κρυσκοπία

Προσδιορισμὸς τοῦ μοριακοῦ βάρους τῶν διαλυμένων σωμάτων.

Ὄσμωση - Ὄσμωτικὴ πίεση.

Προσδιορισμὸς τῶν μοριακῶν βαρῶν ἀπὸ τὴν ὠσμωτικὴν πίεση.

II. Χημικὴ Ἀντίδραση - Ταχύτητα Ἀντιδράσεως καὶ Παράγοντες ποὺ τὴν ἐπηρεάζουν :

Ἡ χημικὴ ἀντίδραση

Ταχύτητα ἀντιδράσεως

Παράγοντες πού επηρεάζουν την χημική αντίδραση
Θερμοχημεία
Κατάλυση.

III. Χημική Ίσορροπία :

Αμφίδρομες αντιδράσεις. Χημική Ίσορροπία
Νόμος της επίδρασεως της μάζης
Παράγοντες πού επηρεάζουν την χημική Ίσορροπία.

IV. Ήλεκτρονική Θεωρία του Σθένους - Χημικοί Δεσμοί :

Ήλεκτρονική Θεωρία του σθένους.
Τά διάφορα είδη των χημικών δεσμών : (Έτεροπολικός, ομοιόπολικός, ήμιπολικός δεσμός, δεσμός υδρογόνου, μεταλλικός δεσμός).

V. Ιδιότητες των Ήλεκτρολυτικών Διαλυμάτων :

Ίσχυς των όξεων και των βάσεων
Βαθμός Ιονισμού (ή διαστάσεως) - σταθερά Ιονισμού (ή διαστάσεως)
Επίδραση κοινού Ιόντος.
Γινόμενο διαλυτότητας.
Διάσταση του νερού-PH.
Ρυθμιστικά διαλύματα
Δείκτες
Υδρόλυση.

VI. Ήλεκτρονική Θεωρία Όξειδώσεως και Αναγωγής :

Γενικά περί όξειδώσεως και αναγωγής
Αριθμός όξειδώσεως
Τά κυριώτερα όξειδωτικά και αναγωγικά μέσα
Παραδείγματα όξειδοαναγωγικών αντιδράσεων
Δυναμικό όξειδοαναγωγής.

III. Από το Ειδικό Μέρος της Ανόργανης Χημείας :

Τά κυριώτερα, βιομηχανικής σημασίας ανόργανα όξέα και βάσεις. (Υδροχλωρικό όξύ, θειικό όξύ, νιτρικό όξύ, αμμωνία, καυστικό νάτριο). Μελέτη της συστάσεως των μετάλλων και κραμάτων, θερμική ανάλυση.

VII. Ξένη Γλώσσα Όρες 2.

I. ΑΓΓΛΙΚΑ

1. Προφορά. Άσκήσεις φωνολογίας και προφορές λέξεων και προτάσεων γίνονται όπως και στην προηγούμενη τάξη. Άσκήσεις σχετικές με τη δομή της αγγλικής γλώσσας επαναλαμβάνονται, όπως και στην προηγούμενη τάξη και συνεχίζονται, χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό φράσεις-υποδείγματα, γίνονται ασκήσεις αντικαταστάσεως όρων και αλλαγής χρόνων και άλλες παρεμφερείς.

2. Άνάγνωση. Γίνεται ανάγνωση από κατάλληλη συλλογή άναγνωσμάτων, πού αναφέρονται σε χαρακτηριστικές εκδηλώσεις της κοινωνίας, περιγραφές πόλεων, βιογραφίες συγγραφέων ή άλλων προσωπικοτήτων, επιστολές, συναλλαγές, ανέκδοτα, περιλήψεις λογοτεχνικών έργων ή ιστορικών περιστατικών. Μπορούν ακόμη να χρησιμοποιηθούν αποσπάσματα από γνωστούς άγγλους ή άγγλόφωνους συγγραφείς. Μπορεί να γίνεται στην τάξη αυτή και σιωπηρή άνάγνωση, για να ασκούνται οι μαθητές στη γρήγορη άνάγνωση.

3. Γραμματική και Συντακτικό. Συμπληρώνεται στην τάξη αυτή ή διδ/λία της αγγλικής γραμματικής, επισημαίνεται ιδιαίτερα ή σημασία των ρηματικών τύπων (άπαρεμφάτου, μετοχών, γερονδίου), ή ακολουθία των χρόνων και ή χρήση έκλιτων λέξεων και ιδιωματικών εκφράσεων.

4. Προφορικές εκθέσεις. Όργανώνονται συζητήσεις και διάλογοι πάνω σε θέματα της κοινωνικής ζωής για άσκηση στον προφορικό λόγο. Θέματα για συζήτηση μπορεί να είναι : ή εκπαίδευση, ή αγγλική γλώσσα, οι κοινωνικές συνήθειες, ιστορικά περιστατικά, νέα από τη σύγχρονη ζωή και όποιοδήποτε άλλο εύκαιρο θέμα.

5. Γραπτές άσκήσεις. Θα έχουν τη μορφή άσκήσεων του προηγούμενου χρόνου, με σχετικά μεγαλύτερη πλοκή και ποιότητα.

6. Έκθέσεις. Σύνταξη επιστολών, περιγραφή σκηνών, άφήγηση περιστατικών, περιληπτική άπόδοση κειμένων, όπως και στην προηγούμενη τάξη, έκταση 60-80 λέξεις είναι ικανοποιητική.

7. Μετάφραση. Σκόπιμο είναι να γίνεται σχετική μεταφραστική άσκηση κάθε 15 ήμερες, από την αγγλική στην ελληνική και αντίστροφα.

II. ΓΑΛΛΙΚΑ

1. Προφορά. Άσκήσεις φωνολογίας και προφορές λέξεων και φράσεων κρίνονται άπαραίτητες, όπως και στην προηγούμενη τάξη, π.χ. SEINE - CHAINE, SEIZE - CHAISE MOUSSE - MOUCHE κτλ. Έπανάληψη άσκήσεων σχετικών με τη δομή της γλώσσας και συνέχισή τους : χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό φράσεις - υποδείγματα και γίνονται ασκήσεις αντικαταστάσεως όρων, αλλαγής χρόνων κλπ.

2. Άνάγνωση : Άνάγνωση από κατάλληλη συλλογή άπλοστυμένων κειμένων πεζογράφων, όπως των : VOLTAIRE, P. MERINEE, H. BALZAC, A. DAUDET, M. PROUST, T. H. GAUTIER, J. MAUREAS, P. VERLAINE, G. APOILINAIRE, ABEE BREMOND.

Έπεξεργασία κάθε φορά των κειμένων, πού αποβλέπει στην έξαγωγή των χαρακτηριστικών εκδηλώσεων του νεώτερου γαλλικού πολιτισμού, καθώς και παραλληλισμός και σύγκριση με τά αντίστοιχα ρεύματα της Έλληνικής λογοτεχνίας (Κλασικισμός, Ρομαντισμός, Παρνασσισμός, Ρεαλισμός, Συμβολισμός). Μπορεί να γίνεται και σιωπηρή άνάγνωση, για να ασκούνται οι μαθητές στη γρήγορη άνάγνωση. Λέξιλόγιο 2.500 περίπου λέξεων.

3. Γραμματική και Συντακτικό. Συμπλήρωση της διδ/λίας της Γραμματικής και του Συντακτικού με βάση τά άναγνωσθέντα λογοτεχνήματα. Έπογράμμιση ιδιωτισμών (γαλλισμών), παροιμιών και συνωνύμων. Οι μαθητές ασκούνται προσεκτικά στην πλοκή της γαλλικής γλώσσας, ώστε να άποφεύγεται ή κατά λέξη μετάφραση των ελληνικών εκφράσεων στη γαλλική.

4. Προφορικές άσκήσεις. Έπανάληψη των αριθμητικών, των ονομάτων των χωρών καθώς και των σπουδαιότερων τοπωνυμίων της Ελλάδος. Χρήση συνθέτων άναφορικών άτωνυμιών και άπαρεμφάτου και στους δύο χρόνους τους. Έφαρμογές στην παθητική φωνή καθώς και στις έρωτηματικές και άρνητικές εκφράσεις. Έφαρμογές στα περιφραστικά ρήματα (AVOIR FAIM, ONTE, MA-PEUR) και στα άπρσωπα (IL FAIT FROID, CHAUD-IL PLEUT).

5. Άσκήσεις στη συνομιλία. Θέματα σχετικά με τις έφευρές, τις τέχνες, τον κινηματογράφο, την τηλεόραση, το θέατρο κτλ. Σύνταξη μικρών διαλόγων κτλ.

6. Άσκηση στη σύνταξη γαλλικών κειμένων. Για το σκοπό θά γίνονται επαναλήψεις αυτών πού διδάχτηκαν, άσκήσεις γραμματικής και συντακτικού καθώς και σύντομες εκθέσεις ποιήλου περιεχομένου.

7. Έκθέσεις. Σύνταξη επιστολών, άπόδοση θεμάτων πού άναγνώσθηκαν ή συζητήθηκαν και σχετίζονται με τον κινηματογράφο, την τηλεόραση, το θέατρο, τις τέχνες, το έμποριο, τη βιομηχανία, τις σπουδές κτλ. με 80 περίπου λέξεις. Άσκηση των μαθητών στην τήρηση σχετικού με το θέμα διαγράμματος, άφου επαναληφθούν σε αυτούς οι κυριότερες σχετικά με το θέμα λέξεις και υποδειγματικές φράσεις.

8. Μετάφραση. Άσκηση άνα 15 ήμερο στη μετάφραση από τά ελληνικά στα γαλλικά.

9. Όρθογραφία. Σύντομη άσκηση στην όρθογραφία, μια φορά την έβδομάδα, σε κείμενα προετοιμασμένα, όπως και στην Δ' τάξη. Διόρθωση κατ' επιλογή από τον καθηγητή όρισμένων κάθε φορά τετραδίων.

ΙΧ. Φυσική Ἀγωγή Ὄρες 3.

Α' Τμήματα Ἀρρένων :

1) Ἀσκήσεις με κινήσιολογική βάση τὸ ρυθμὸ :

Βαδίσαις, μετατοπίσεις, δρόμοι, ἀναπηδήσεις, ἄλματα. Ἐλεύθερες ἀσκήσεις πρὸς ὅλους τοὺς ἄξονες καὶ τὰ ἐπίπεδα.

Συνασκήσεις καὶ ἀσκήσεις γιὰ τὴν ἐπιτυχία προκαθορισμένου σκοποῦ.

Ἀσκήσεις καὶ συνασκήσεις με τὴν χρησιμοποίηση κινήτων ἢ σταθερῶν γυμναστικῶν ὀργάνων. Ἀσκήσεις με σφαίρες, κοντούς, κοντοράκια, σχοινάκια, ἐμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλινθία, σχοινιά ἀναρριχέσεως, ἀσκούς, μονόζυγα, δίζυγα, πολυζυγα, δυναμόμετρα, βάρη, ἀναπηδητήρια κ.τ.λ.

2. Ἀγωνιστική γυμναστική :

Ἀσκήσεις ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς καὶ στὰ ἔξι (6) ἀγωνίσματα (στὸ ἔδαφος, στὸ μονόζυγο, δίζυγο, ἵππο με λαβές, ἄλματα σὲ ἵππο, σὲ κρίκους).

Διδ/λία καὶ ἐφαρμογὴ ὁλοκληρωμένων προγραμμάτων καὶ στὰ ἔξι ὄργανα.

Διδ/λία τῶν κανονισμῶν τῆς ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς. Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

3. Παιχνίδια - Ἀθλητικὲς παιδιές.

Διδ/λία γυμναστικῶν-ψυχαγωγικῶν παιχνιδιῶν.

Μικρὰ παιχνίδια γιὰ τὴν εἰσαγωγή καὶ τὴν προπόνηση στὶς ἀθλητικὲς παιδιές.

Ὁλοκλήρωση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς καὶ τῆς ὁμαδικῆς τακτικῆς στὶς ἀθλοπαιδιές. Διδ/λία τῶν κανονισμῶν.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

4. Κλασσικὸς Ἀθλητισμὸς :

Διδ/λία ὅλων τῶν κατάλληλων γιὰ τὴν ἡλικία τῶν μαθητῶν τῆς Β' Λυκείου ἀγωνισμάτων τοῦ κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ.

Τελειοποίηση τῆς τεχνικῆς στὰ κυριότερα ἀγωνίσματα δρόμου, ἄλματος, καὶ ρίψεως.

Διδ/λία τῆς τεχνικῆς τῶν σκυταλοδρομιῶν καὶ τῶν κανονισμῶν ὅλων τῶν ἀγωνισμάτων.

Ἐπιδίωξη καλύτερέσεως τῆς ἀτομικῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθητῶν στὰ ἀγωνίσματα τῆς εἰδικεύσεώς τους.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

5. Κολύμβηση :

Διδ/λία ὅλων τῶν εἰδῶν κολυμβήσεως καὶ τελειοποίηση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς.

Διδ/λία τῆς τακτικῆς τῆς ὁμαδικῆς κολυμβήσεως καὶ τῶν κανονισμῶν.

Ἐπιδίωξη καλύτερέσεως τῆς ἀτομικῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθητῶν στὰ ἀγωνίσματα τῆς προτιμῆσεώς τους.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

Ὁλοκλήρωση τῆς διδ/λίας τῆς ναυαγοσωστικῆς καὶ τῆς τεχνικῆς ἀναπνοῆς.

6) Λοιπὰ ἀθλήματα :

Ὅπου οἱ γενικότερες συνθῆκες τὸ ἐπιτρέπουν, οἱ μαθητὲς διδάσκονται καὶ ἐπιδίδονται σὲ ναυτικά, χιονοδρομικά, ὀρειβατικά, ἀεροναυτικά κ.τ.λ. ἀθλήματα. Κατὰ τὴ διδ/λία τῶν ἀναφερομένων ἀθλημάτων ἐπιδίδεται ἡ τελειοποίηση τῆς τεχνικῆς, ἡ ὁλοκλήρωση τῆς τακτικῆς καὶ τῶν κανονισμῶν, ὁ σχηματισμὸς ὁμάδων καὶ ἡ δημιουργία, σύμφωνα με τὴν κλίση τῶν μαθητῶν, ἀθλητικῶν ἐκδηλώσεων.

7. Ἑλληνικοὶ χοροὶ :

Διδασκαλία τῶν πανελληνίων χορῶν καθὼς καὶ ἄλλων χορῶν ἀπὸ διάφορες περιοχῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδιαίτερα τῆς περιοχῆς ὅπου βρίσκεται τὸ Λύκειο. Σχηματισμὸς συγκροτήματος λαϊκῶν χορῶν ἀπὸ μαθητῆς.

Β' Τμήματα Θηλέων :

1. Ἀσκήσεις με κινήσιολογική βάση τὸ ρυθμὸ :

Βαδίσαις, μετατοπίσεις, δρόμοι, ἀναπηδήσεις, ἄλματα. Ἐλεύθερες ἀσκήσεις πρὸς ὅλους τοὺς ἄξονες καὶ τὰ ἐπίπεδα.

Συνασκήσεις καὶ ἀσκήσεις γιὰ τὴν ἐπιτυχία προκαθορισμένου σκοποῦ.

Ἀσκήσεις καὶ συνασκήσεις με τὴν χρησιμοποίηση κινήτων ἢ σταθερῶν γυμναστικῶν ὀργάνων. Ἀσκήσεις με σφαίρες, κοντούς, κοντοράκια, σχοινάκια, κορδέλες, στεφάνια, ἐμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλινθία, δοκοὺς, δίζυγα, πολυζυγα, ἀναπηδητήρια κ.τ.λ.

2. Ἀγωνιστικὴ Γυμναστική :

Ἀσκήσεις ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς καὶ στὰ τέσσερα (4) ἀγωνίσματα στὸ ἔδαφος, στὸ δίζυγο, στὴ δοκὸ καὶ ἄλματα σὲ ἵππο).

Διδασκαλία καὶ ἐφαρμογὴ ὁλοκληρωμένων προγραμμάτων καὶ στὰ τέσσερα ἀγωνίσματα.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν τῆς ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς. Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

3. Ρυθμικὴ ἀγωνιστικὴ γυμναστική :

Ἀσκήσεις ρυθμικῆς ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς με κορίνες, μπάλες, στεφάνια, σχοινάκια καὶ κορδέλες.

Διδασκαλία καὶ ἐφαρμογὴ ὁλοκληρωμένων προγραμμάτων με διάφορα ὄργανα.

Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν τῆς ρυθμικῆς ἀγωνιστικῆς γυμναστικῆς.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

4. Παιχνίδια - Ἀθλητικὲς παιδιές :

Διδασκαλία γυμναστικῶν - ψυχαγωγικῶν παιχνιδιῶν.

Μικρὰ παιχνίδια γιὰ τὴν εἰσαγωγή καὶ τὴν προπόνηση στὶς ἀθλητικὲς παιδιές. Ὁλοκλήρωση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς καὶ τῆς ὁμαδικῆς τακτικῆς στὶς ἀθλοπαιδιές. Διδασκαλία τῶν κανονισμῶν.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

5. Κλασσικὸς Ἀθλητισμὸς :

Διδασκαλία ὅλων τῶν κατάλληλων γιὰ τὴν ἡλικία τῶν μαθητριῶν τῆς Β' Λυκείου, ἀγωνισμάτων τοῦ κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ.

Τελειοποίηση τῆς τεχνικῆς στὰ κυριότερα ἀγωνίσματα δρόμου, ἄλματος, καὶ ρίψεως.

Διδασκαλία τῆς τεχνικῆς τῶν σκυταλοδρομιῶν καὶ τῶν κανονισμῶν ὅλων τῶν ἀγωνισμάτων.

Ἐπιδίωξη καλύτερέσεως τῆς ἀτομικῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθητριῶν στὰ ἀγωνίσματα τῆς εἰδικεύσεώς τους.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

6. Κολύμβηση :

Διδασκαλία ὅλων τῶν εἰδῶν κολυμβήσεως καὶ τελειοποίηση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς.

Διδασκαλία τῆς τακτικῆς τῆς ὁμαδικῆς κολυμβήσεως καὶ τῶν κανονισμῶν.

Ἐπιδίωξη καλύτερέσεως τῆς ἀτομικῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθητριῶν στὰ ἀγωνίσματα τῆς προτιμῆσεώς τους.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδων. Ὁργάνωση ἀγώνων.

Διδασκαλία τῆς ναυαγοσωστικῆς καὶ τῆς τεχνικῆς ἀναπνοῆς.

7. Λοιπὰ ἀθλήματα :

Ὅπου οἱ γενικότερες συνθῆκες τὸ ἐπιτρέπουν, οἱ μαθητρίδες διδάσκονται καὶ ἐπιδίδονται σὲ ναυτικά, χιονοδρομικά, ὀρειβατικά, ἀεροναυτικά κ.τ.λ. ἀθλήματα. Κατὰ τὴ διδασκαλία τῶν ἀναφερομένων ἀθλημάτων ἐπιδίδεται ἡ καλύτερη ἐκτέλεση τῆς τεχνικῆς, ἡ ὁλοκλήρωση τῆς τακτικῆς καὶ τῶν κανονισμῶν, ὁ σχηματισμὸς ὁμάδων καὶ ἡ δημιουργία, σύμφωνα με τὴν κλίση τῶν μαθητριῶν, ἀθλητικῶν ἐκδηλώσεων.

7. Ἑλληνικοὶ χοροὶ :

Διδασκαλία τῶν πανελληνίων χορῶν καθὼς καὶ ἄλλων χορῶν ἀπὸ διάφορες περιοχῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδιαίτερα τῆς περιοχῆς πού βρίσκεται τὸ Λύκειο.

Σχηματισμὸς συγκροτήματος λαϊκῶν χορῶν ἀπὸ μαθητρίδες.

X. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ Ὄρα 1.

Σκοπός :

Τὰ μέλημα τῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας ἀποσκοπεῖ στὸ νὰ εἰσαγάγει τοὺς μαθητὲς στὰ στοιχεῖα τῆς οἰκονομ-

κῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου (Βιομηχανία, Ἐμπόριο-Τουρισμός-Συγκοινωνίες-Ἐπικοινωνίες) καὶ νὰ ἐπισημάνει οἰκονομικά θέματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὴν Ἑλλάδα σήμερον.

Διδακτέα ὕλη :

I. Ἀνθρωπογεωγραφία.

Ὁ προϊστορικός ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ του. Προϊστορικοὶ χρόνοι καὶ οἱ ἐποχές τοῦ λίθου καὶ τῶν μετάλλων.

Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ φυσικὸ περιβάλλον. Ἐπίδραση τοῦ ἀνθρώπου στὸ περιβάλλον. Ἐπίδραση τοῦ περιβάλλοντος στὸν ἄνθρωπο.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς. Δημογραφικά φαινόμενα-Μετακινήσεις πληθυσμῶν.

Συγκέντρωση ἀνθρώπων σὲ πόλεις - αἷτια καὶ συνέπειες. Πυκνότητα πληθυσμοῦ τῆς γῆς κατὰ ζῶνες. Φυλές καὶ γλώσσες.

Ὁ πολιτισμὸς : Ἔννοια, βαθμοί, ἀρχαῖες κοιτίδες πολιτισμοῦ.

Στοιχεῖα τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ. Θρησκεία, Ἐπιστήμη, τέχνη, οἰκονομία, Πολιτεία, Κράτος, Σύγχρονα κέντρα πνευματικοῦ πολιτισμοῦ.

II. Οἰκονομικὴ ζωὴ.

Γενικὲς ἔννοιες :

Παραγωγή : γεωργικὴ, κτηνοτροφικὴ, δασικὴ, ἀλιευτικὴ, μεταλλευτικὴ, βιομηχανικὴ.

Παραγωγή :

Γεωργικὴ, κτηνοτροφικὴ, δασικὴ, ἀλιευτικὴ, μεταλλευτικὴ, βιομηχανικὴ.

Πηγὲς ἐνέργειας :

Γαῖανθρακες, πετρέλαιο, λευκὸς ἄνθρακας, ἡλεκτρικὴ καὶ πυρηνικὴ ἐνέργεια.

Συγκοινωνίες-ἐπικοινωνίες, μεταφορὲς, ἐμπόριο.

Μεγάλαις οἰκονομικαῖς δυνάμεις - ὑπανάπτυκτες καὶ ὑπὸ ἀνάπτυξη χῶρες.

Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία καὶ ἡ διεθνὴς ἀγορά.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἶκον. Κοινότητα καὶ ἡ σύνδεση τῆς Ἑλλάδος μ' αὐτήν.

Σύγχρονα προβλήματα :

Ἡ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος, τὸ ἐνεργειακὸ πρόβλημα.

XI. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ - ΥΓΙΕΙΝΗ, Ὁρ. 1.

I. Ἀνθρωπολογία :

1. Τὸ ἐρειστικὸ σύστημα.
2. Τὸ μυϊκὸ σύστημα.
3. Τὸ πεπτικὸ σύστημα.
4. Ἡ ἀπομύζηση.
5. Τὸ ἀναπνευστικὸ σύστημα.
6. Ἡ παραγωγή τῆς φωνῆς.
7. Τὸ κυκλοφορικὸ σύστημα.
8. Τὸ οὐροποιητικὸ σύστημα.
9. Οἱ ἐνδοκρινεῖς ἀδένες.
10. Οἱ ἀδένες ἀναπαραγωγῆς καὶ τὸ γεννητικὸ σύστημα.
11. Τὸ νευρικὸ σύστημα.
12. Τὰ αἰσθητήρια ὄργανα : Ἡ ὄραση. Ἡ ἀκοή, Ἡ ὄσφρηση. Ἡ γεύση.
13. Τὸ καλυπτήριον σύστημα.
14. Ἡ ἐνότητα τοῦ ἀνθρώπινου ὁργανισμοῦ.

II. Ὑγιεινὴ :

1. Ἀέρας :

Φυσικὲς ἰδιότητες τῆς ἀτμόσφαιρας. Θερμοκρασία τοῦ ἀέρος. Ἡ ὑγρασία τοῦ ἀέρος. Διαταραχὲς τῆς ὑγείας ἀπὸ τὴν ὑψηλὴς θερμοκρασίας. Διαταραχὲς τῆς ὑγείας ἀπὸ τὴν χαμηλὴς θερμοκρασίας. Ἀτμοσφαιρικὴ πίεση.

Ἡλιακὴ ἀκτινοβολία. Ἀτμοσφαιρικὸς ἡλεκτρισμός. Κλίμα καὶ καιρὸς. Τὸ ἡπειρωτικὸ κλίμα. Τὸ θαλάσσιον κλίμα.

Τὸ ὄρεινὸ κλίμα. Ρύπανση καὶ μόλυνση τοῦ ἀέρος. Διαταραχὲς ἀπὸ τὴν ἰοντογόνο ἀκτινοβολία.

2. Λοιμώδη νοσήματα :

Πύλη εἰσόδου τῶν μικροβίων στὸν ὁργανισμό. Ἀνοσία. Ἐμβόλια καὶ ὁροί. Γενικὰ μέτρα γιὰ τὴν καταπολέμηση τῶν λοιμωδῶν νόσων. Συνήθη λοιμώδη νοσήματα στὴν Ἑλλάδα (ἀνεμοβλογιά, ἀσκαριδίαση, ἄχωρ (κασίδα), Βλεννόρροια, Γρίπη, Διφθερίτιδα, δυσεντερία, ἀμοιβαδικὴ δυσεντερία, Βακτηριακὴ δυσεντερία, ἐρυθρά, ἥπατίτιδα, Ἰλαρά, κοκίτης, κοινὸ κρυολόγημα, κυνάγχη ἢ ἀμυγδαλίτιδα, λέπρα, λύσσα, μελιταῖος πυρετός, ὀξεία ἐπιδημικὴ ἐγκεφαλονωτιαία μηνιγγίτιδα, ὁστρακία, παράτυφοι καὶ τυφοειδὴς πυρετός, παρωτίτιδα, πολιομυελίτιδα, σύφιλη, ταινία, ἐχινόκοκκος, τέτανος, τρίημερος πυρετός, φυματίωση, ψώρα, φθειρίαση).

3. Ἐπιδημιολογία μὴ λοιμωδῶν νόσων :

Κακοήθειες νεοπλασίες. Καρδιαγγειακὲς παθήσεις. Ἐλκος τοῦ στομάχου καὶ τοῦ δωδεκαδακτύλου. Διαβήτης. Ἀτυχήματα καὶ αὐτοκτονίες. Ψυχικὰ νοσήματα. Κληρονομικὲς καὶ συγγενεῖς νόσοι. Εὐγονική. Ὑγιεινὴ τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος. Κοινωνικὰ νοσήματα καὶ κοινωνικὴ ὑγιεινὴ. Ἐπαγγελματικὴ ὑγιεινὴ καὶ Ἰατρικὴ τῆς ἐργασίας.

XII. ΛΑΤΙΝΙΚΑ Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρες 2

Σκοπὸς :

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῶν λατινικῶν εἶναι :

α) Νὰ μυήσει τοὺς μαθητὲς στὸ βασικὸ λεξιλόγιον καὶ τὴς κύριες λειτουργίες μιᾶς ὑποδειγματικῆς πειθαρχημένης γλώσσας, ἡ ὁποία ἔχει δανείσει στὴν Ἐπιστήμη, στὴν Τέχνη καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ πολλὰ καὶ σημαντικὰ συστατικὰ στοιχεῖα τῆς καὶ εἶναι ἡ μητέρα - γλώσσα τῶν σημαντικότερων γλωσσῶν τοῦ δυτικοῦ κόσμου.

β) Νὰ κἀν τοὺς μαθητὲς ἱκανοὺς νὰ διαβάσουν καὶ νὰ κατανοοῦν ἀπλὰ κείμενα τῆς κλασσικῆς λατινικῆς Γραμματείας, ὥστε νὰ διεγερθεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τοὺς γιὰ εὐρύτερη γνωριμία μὲ τὰ πολιτιστικὰ στοιχεῖα καὶ τὴς ἀξίες, τῶν ὁποίων αὐτὰ τὰ κείμενα εἶναι φορεῖς.

Διδακτέα ὕλη :

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ. ὥρες 2.

Ἀνάγνωση καὶ μετάφραση ἀπλῶν λατινικῶν κειμένων ἀπὸ τὸ ἐγκεκριμένο Ἀναγνωστικὸ τῆς Λατινικῆς.

Παράλληλα, καὶ μὲ βάση τὴν ἀσκήσεις τοῦ Ἀναγνωστικοῦ, συστηματικὴ διδασκαλία τῶν συνηθέστερων γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων ἀπὸ τὸ ἐγκεκριμένο διδακτικὸ ἔγχειριδιο τῆς Λατινικῆς Γραμματικῆς σὲ τὴν ἑκτασθὴ ὅση χρειάζεται γιὰ μιὰ πρώτη γνωριμία τῶν μαθητῶν μὲ τὴν γλώσσα αὐτὴ καὶ ὅση ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ καταστοῦν οἱ μαθητὲς ἱκανοὶ νὰ διαβάσουν, νὰ μεταφράσουν καὶ νὰ κατανοοῦν τὸ περιεχόμενο τῶν διδασκόμενων λατινικῶν κειμένων.

Εἰδικώτερα :

α) Ἀπὸ τὴν Γραμματικὴν θὰ διδασκοῦν κυρίως : Τὰ στοιχεῖα ποὺ εἶναι χρήσιμα γιὰ τὴ σωστὴ προφορὰ καὶ τὴν ἀνάγνωση τοῦ λατινικοῦ κειμένου. Οἱ πέντε κλίσεις τῶν οὐσιαστικῶν, τὰ ἐπίθετα καὶ τὰ παραθετικά τοὺς χωρὶς τὴν λεπτομέρεια καὶ τὴς ἐξαιρέσεις ποὺ ἀφοροῦν τὸ σχηματισμὸ καὶ τὴν κλίση τύπων ποὺ σπανιότατα ἀπαντοῦν στὰ συνηθῆ κείμενα. Οἱ πρὶν συνηθισμένοι τύποι τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀπόλυτων καὶ τακτικῶν ἀριθμητικῶν. Τὰ στοιχειώδη εἰσαγωγικά στὸ λατινικὸ ρῆμα. Τὸ βοηθητικὸ *esse* καὶ οἱ πρὶν συνηθῆ σύνθετοι τύποι του. Οἱ κλίσεις τῶν ὀμαλῶν ρημάτων. Ἀρχικοὶ χρόνοι. Τὰ συνηθέστερα ἀποθεματικά καὶ ἡμισυθετικά ρήματα καθὼς καὶ τὰ συνηθισμένα ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου καὶ κυρίως οἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι.

β) Ἀπὸ τὸ συντακτικὸν θὰ διδασκοῦν : Τὰ βασικώτερα καὶ ἀπλούστερα φαινόμενα τῆς λατινικῆς συντάξεως, ὅσα εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ νὰ ἀντιλαμβάνονται οἱ μαθητὲς τοὺς

τρόπους δομής τῆς ἀπλῆς καὶ τῆς σύνθετης λατινικῆς προτάσεως, σὲ βαθμὸν ποὺ τοὺς χρειάζεται γιὰ τὴν κατανόησιν συνήθων λατινικῶν κειμένων.

γ) Ἡ διδασκαλία τῶν γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων δὲν θὰ ἀκολουθεῖ τῇ συστηματικῇ κατὰ τάξιν τοὺς στὰ οἰκεία διδακτικά ἐγχειρίδια, ἀλλὰ θὰ παρακολουθεῖ τῇ σειρᾷ τῶν ἀσκήσεων τοῦ Ἀναγνώστου.

δ) Ἡ ἐμπέδωσις τῶν διδασκομένων θὰ ἐπιδιώκεται κυρίως μὲ γραπτὰς ἢ καὶ προφορικὰς ἀσκήσεις ποὺ θὰ περιλαμβάνουν:

1. Φράσεις καὶ μικρὰς - ἀπλῆς προτάσεις γιὰ συμπλήρωσιν ἢ μετασχηματισμὸν ὁρισμένων μερῶν τους.

2. Λέξεις, φράσεις καὶ μικρὰς - ἀπλῆς προτάσεις γιὰ μεταφορὰ ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ εἰς λατινικὰ καὶ τὸ ἀντίθετο.

3. Πρέπει νὰ καταβάλλεται ἰδιαίτερη προσπάθεια γιὰ τὴν ἀπομνημόνευσιν λέξεων καὶ φράσεων μὲ τίς ὁποῖες θὰ ἐμπλουτίζεται προοδευτικὰ τὸ λατινικὸν λεξιλόγιον τῶν μαθητῶν. Στερεότυπες λατινικὲς φράσεις ποὺ διατηροῦνται ἀκόμη ὡς ὅροι ἢ ἀποφθεγματικὲς ἐκφράσεις πρέπει νὰ ἐπισημαίνονται ἰδιαίτερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΕΥΤΕΡΑ (Β) ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ἄρθρο 3.

1. Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες ἐβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴ Β' τάξιν Ἑσπερίνου Λυκείου Γενικῆς κατευθύνσεως ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Μαθήματα	Ὁρες
Θρησκευτικὰ	2
Νέα Ἑλλ. Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	3
Ἀρχαία Ἑλλ. Γλῶσσα καὶ Γραμμ.	5
Ἱστορία	2
Ψυχολογία	2
Ξένη Γλῶσσα	2
Μαθηματικὰ	4
Φυσικὰ (Φυσικὴ - Χημεία)	3
Ἀνθρωπολογία	1½ (1 ὥρ. α' τετρ.)
Ἑλληνικὴ	1½ (1 ὥρ. β' τετρ.)
Φυσικὴ Ἀγωγή	1
Σύνολο	25

2. Τὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς προβλέπεται νὰ διδάσκηται πρὶν ἀπὸ τὴν ἑναρξὴ τῶν μαθημάτων καὶ μὲ σύμπυξιν τῶν τάξεων ἢ τῶν τμημάτων κατὰ τὸ δυνατόν.

Ἄρθρο 4.

1. Οἱ διατάξεις τοῦ ἔκτου 2 τοῦ παρόντος Π. Δ/τος ποὺ καθορίζουν τὴν διδασκτέαν ὕλην τῶν Θρησκευτικῶν, τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσας καὶ Γραμματείας, τῆς Ψυχολογίας, τῆς Ξένης Γλώσσας, τῆς Ἀνθρωπολογίας, Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Β' τάξεως τῶν Ἑσπερίων Λυκείων Γεν. Κατευθύνσεως ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ γιὰ τὰ ἴδια μαθήματα τῆς Β' τάξεως τῶν Ἑσπερίων Λυκείων Γεν. Κατευθύνσεως.

Ἀπὸ τὴν ὕλην τοῦ μαθήματος τῆς Φυσ. Ἀγωγῆς θὰ γίνεσθαι ἐπιλογὴ κατὰλληλα προσαρμοσμένη στὴν ἰδιότητα τοῦ Ἑσπερίνου Λυκείου.

2. Ἡ διδασκτέα ὕλη τῶν ὑπολοίπων μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τῶν Ἑσπερίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως καθορίζεται ὡς ἑξῆς:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ ΟΡΕΣ 5.

Α. Γλωσσικὴ διδασκαλία: Ὁρα 1.

Θὰ συνεχιστεῖ καὶ θὰ ὁλοκληρωθεῖ ἡ συστηματικὴ διδασκαλία τοῦ Συντακτικοῦ. Τὸ μάθημα θὰ ξεκινᾷ ἀπὸ μιᾶς σειρᾶ παραδειγμάτων τῆς δημοτικῆς καὶ κατόπιν θὰ γίνεσθαι

ἡ μετάφρασις στὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν. Ὅταν ὁλοκληρώνεται ἡ διδασκαλία ἐνὸς εὐρύτερου κεφαλαίου, ἡ γενικὴ θεώρησις τῶν φαινομένων ποὺ μελετήθηκαν θὰ γίνεσθαι μὲ ἀφορμὴ ἓνα ἀδίδακτο θέμα, ποὺ προσφέρεται γιὰ τὴν ἐδραίωσιν τῶν κύριων σημείων τῆς ὕλης ποὺ διδάχθηκε.

Β. Ἑρμηνεῖα Κειμένων ἀπὸ τὸ Πρωτότυπο, ὥρες 4 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου, ὥρες 3 ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους

α) Πλάτωνος Κρίτων, ὥρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1) Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: Βίον καὶ διδασκαλίαν τοῦ Σωκράτη, βίον καὶ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνα, τὸ φιλοσοφικὸν διάλογον ὡς γραμματολογικὸν εἶδος.

II) Θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ διαλόγου.

III) Μὲ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ γίνῃ ἡ συνολικὴ θεώρησις τοῦ διαλόγου, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ μαθητὰς τὸ περιεχόμενον, τὴν ἐπιχειρηματολογία, τὴν δομὴν τοῦ ἔργου καὶ τίς ἀρετὲς τοῦ ὕψους τοῦ Πλάτωνα.

β) Ὀμήρου Ἰλιάδα (Ἑκλογές), ὥρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1) Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: Ὁ ἱστορικὸς πυρήνας τῆς Ἰλιάδας καὶ ὁ ἐμπλουτισμὸς του μὲ μυθολογικὰ στοιχεῖα. Ὁ ποιητὴς τῆς Ἰλιάδας (μὲ σύντομην καὶ σαφὴν ἐκθεσιν τοῦ ὁμηρικοῦ ζητήματος) - τὸ περιεχόμενον καὶ γενικὸν διάγραμμα τῆς Ἰλιάδας (ὅπου θὰ ἐρμηνεύεται καὶ ἡ δομὴ τοῦ ἔργου) - Ἡ ἀπόδρασις τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν στὸν ἑλληνικὸν καὶ παγκόσμιον πολιτισμό.

II) Θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν ραψωδιῶν: Α (στ. 1-305), Ε (στ. 1-317), Ζ (στ. 237-529) καὶ Ω (στ. 144-804).

III) Ἡ γενικὴ θεώρησις, ποὺ θὰ γίνῃ μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ ἔχῃ ὡς στόχον τὴν κατὰδειξιν τῶν ἀρετῶν τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως καὶ τῶν διαφορῶν στὸ χαρακτὴρ τῶν δύο ὁμηρικῶν ἐπῶν (καὶ τὴν ἐξήγησίν τους).

γ) Εὐριπίδης, Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις ἢ Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι, ὥρες 3 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

1. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: Γέννησιν καὶ ἐξέλιξιν τῆς δραματικῆς ποιήσεως - Σύνδεσθόν της μὲ τὴν διονυσιακὴν λατρείαν - Ὁ ἰδιαίτερος χαρακτήρας τῆς τραγωδίας καὶ ὁ ἀριστοτελικὸς ὁρισμὸς - Ἑρμῆς τοῦ Διονύσου καὶ παραστάσεις δραμάτων - Τὸ ἀρχαῖον θέατρο καὶ ἡ σκευὴ του.

Οἱ τρεῖς μεγάλοι δημιουργοί: Αἰσχύλος - Σοφοκλῆς - Εὐριπίδης - Βίος καὶ ἔργον τοῦ Εὐριπίδου.

II) Θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς μιᾶς ἀπὸ τίς δύο τραγωδίας τοῦ Εὐριπίδου. Ἄν κρίνεται ἀποδοτικὸν ἀπὸ τὸ διδάσκοντα, τὰ χορικά μέρη μποροῦν νὰ διδασκῶνται ἀπὸ μετάφρασιν.

III) Ὅστερα ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνείας, θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρησις τῆς τραγωδίας. Μὲ τὰ δεδομένα τῆς διδασκαλίας θὰ τοποθετηθεῖ ὁ Εὐριπίδης στὴν ἐποχὴν του καὶ στὸ λογοτεχνικὸν εἶδος ποὺ ἀνήκει, θὰ ἀνιχνευθοῦν τὸ βαθύτερον νόημα τοῦ ἔργου ποὺ διδάχθηκε καὶ οἱ ιδέες ποὺ ἐκφράζονται σ' αὐτό. Θὰ γίνῃ χαρακτηρισμὸς τῶν κυρίων προσώπων τοῦ ἔργου καὶ θὰ ὑπογραμμισθεῖ ὁ δραματικὸς χαρακτήρας του καὶ οἱ θεατρικὲς ἀρετὲς του.

Γ. Ἑρμηνεῖα Κειμένων ἀπὸ μετάφρασιν.

Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους, ὥρα 1 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

1) Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει: τὴν δίκην τοῦ Σωκράτη, γενικὸν διάγραμμα, καὶ δομὴν τῆς Ἀπολογίας.

II) Θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς Ἀπολογίας.

III) Στή γενική θεώρηση θα οδηγηθούν οι μαθητές να κατανοήσουν τη βαθύτερη ήθικη σημασία της 'Απολογίας να σχηματίσουν την εικόνα της πνευματικής, κοινωνικής και ήθικης προσωπικότητας του Σωκράτη από τα δεδομένα του κειμένου (σε συσχέτισμό με εκείνα του Κρίτων) και να διαπιστώσουν τη διαφορά της 'Απολογίας από τα γνωστά σε αυτούς ρητορικά κείμενα.

ΙΣΤΟΡΙΑ

"Όρες 2.

1. 'Η Μακεδονία και η άλλη 'Ελλάδα.
'Η Μακεδονία - Φίλιππος Β'.
'Ο 'Ελληνισμός στην 'Ασία - 'Αλέξανδρος
'Η 'Ελληνιστική περίοδος.
'Η πνευματική ζωή στην 'Ελληνιστική περίοδο.
Μεταφορά του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.
2. 'Η Ρώμη και η 'Ελλάδα.
'Η παλαιότερη ιστορία της Ρώμης.
'Η εξάπλωση της Ρώμης.
Ρώμη και Καρχηδών - Ρώμη και 'Ανατολή.
'Επίλογος : 'Η προσφορά του έλληνορωμαϊκού κόσμου.
(Ιστορία Ρωμαϊκή - Βυζαντινή, 146 π.Χ.-1453 π.Χ.).
3. Συνέπειες των μεγάλων κατακτήσεων για τους Ρωμαίους κατακτητές : Οικονομία.
Κοινωνία (νέες κοινωνικές τάξεις, δούλοι).
Τρόποι ζωής (θρησκεία, γράμματα, τέχνες, εκπαίδευση).
Προσπάθειες για μεταρρύθμιση : Γράκχιοι.
4. Δοκιμασίες της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας.
'Η στρατιωτική μεταρρύθμιση (του Μάρκου) και οι συνέπειές της.
Πρώτα δείγματα τρομοκρατίας, δικτατορίας (Σύλλας).
'Η πρώτη Τριανδρία.
'Η δράση του 'Ιουλίου Καίσαρα.
Δεύτερη Τριανδρία. Κατάλυση της Δημοκρατίας
Ρωμαιοκρατία στην 'Ελλάδα 146 π.Χ. - 27 π.Χ.
5. Ρωμαϊκή Ειρήνη : 'Ασφάλεια και Εύνομία στους λαούς της Μεσογείου.
'Η εποχή του Αύγουστου. Οικοδόμηση του νέου Κράτους.
Δύο αιώνες αυτοκρατορίας (ως το τέλος των 'Αντωνίων).
'Ο ρωμαϊκός κόσμος στα χρόνια της ακμής (ένότητα πολιτισμού, γράμματα, θρησκείες).
6. Το Ρωμαϊκό Κράτος στο δρόμο της παρακμής.
'Η κρίση του 3ου αιώνα μ.Χ. (έσωτερική αναρχία, δυναστεία των Σεβήρων, οι 30 τύραννοι, επαναστάσεις, νέοι έχθροι διάσπαση της διοικητικής ένότητας).
Αίτια της παρακμής.
Διοικητικές μεταρρυθμίσεις.
'Ο Χριστιανισμός (ως την ώρα του θριάμβου).
Τέχνη Ρωμαϊκή και Χριστιανική (ως τις αρχές του 4ου αι.).
7. Πρωτοβυζαντινή 'Εποχή : 'Από την 'Αρχαιότητα στο Μεσαίωνα (324-610).
Οι δύο πρώτοι αιώνες (από τον Κων/νο Α' ως τον 'Ιουστίνου, 324-518).
Χριστιανισμός και 'Ελληνισμός, οι παράγοντες που συνθέτουν τη Φυσιονομία του Βυζαντίου.
'Η πολιτική των αυτοκρατόρων από τον Κων/νο Α' ως τον 'Ιουστίνου.
Κατάρρευση του Αυτ. Ρωμ. Κράτους. Βαρβαρικές επιδρομές (Γερμανοί - Ούννοι).
'Ο 'Ιουστινιανός και οι διάδοχοι (ως το 610 μ.Χ.).
'Η Χριστιανική-Βυζαντινή τέχνη (από 313-610 μ.Χ.).
8. Βυζαντινή 'Εποχή (610-1081 μ.Χ.) περίοδος α' (610-717) :
Οι άγώνες του Βυζαντίου έναντι έξωτερικών εχθρών (από τον 'Ηράκλειο ως την άνοδο της δυναστείας των 'Ισαύρων, 610-717 μ.Χ.).
'Εμράνιση και πρόσδος του 'Ισλάμ.

'Εξόρμηση των 'Αράβων (ως την αναχαίτισή τους στο Poitiers, 732 μ.Χ.).

'Ιδρυση Βουλγαρικού Κράτους στο Δούναβη.

'Εξελθνισμός του Βυζαντινού Κράτους.

9. Βυζαντινή εποχή (610-1081 μ.Χ. Περίοδος Β' (717-867) 'Υπέρβαση των δυσχερειών.

Εικονομαχία, Πολιτιστική ακτινοβολία :

Οι αυτοκράτορες.

Εικονομαχία.

'Αγώνες προς τους 'Αραβες και τους Βουλγάρους.

Το Παπικό Κράτος.

Παραμονές 'Ακμής (ή «νέα εποχή» του Μιχαήλ Γ').

Βυζαντινή Τέχνη της εποχής αυτής.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

"Όρες 4

ΤΑΞΗ Β'

I. 'Αλγεβρα - Τριγώνομετρία :

1. 'Εξισώσεις β' Βαθμού :

'Επίλυση εξισώσεως β' βαθμού με ένα άγνωστο. 'Εννοια του μιγαδικού αριθμού. Πράξεις στο σύνολο των μιγαδικών αριθμών. Είδος των ριζών του δευτεροβάθμιου τριωνύμου $ax^2+bx+\gamma$. Συμμετρικές παραστάσεις των ριζών του δευτεροβάθμιου τριωνύμου συναρτήσει των συντελεστών του. Πρόσημο των ριζών του. Τροπή του $ax^2+bx+\gamma$ σε γινόμενο παραγόντων. Εύρεση δευτεροβάθμιας εξισώσεως όταν δίνονται οι ρίζες της. Πρόσημο του $ax^2+bx+\gamma$ για τις διάφορες πραγματικές τιμές του x . Μέγιστο ή ελάχιστο του τριωνύμου. Γραφική παράσταση της $x-ax^2+bx+\gamma$.

2. 'Ανισώσεις β' Βαθμού :

'Επίλυση ανισώσεως β' βαθμού με έναν άγνωστο. 'Ανισώσεις άνωτερου βαθμού. Συστήματα ανισώσεων. Θέση πραγματικού αριθμού ως προς τις πραγματικές ρίζες του δευτεροβάθμιου τριωνύμου.

3. 'Εξισώσεις που ανάγονται σε δευτεροβάθμιες :

Διτετράγωνες εξισώσεις. Τροπή διπλών ριζικών σε άπλά. 'Αντίστροφες εξισώσεις. Διωνύμες και τριωνύμες εξισώσεις. 'Εξισώσεις με ριζικά β' τάξεως.

4. Συστήματα 'Εξισώσεων :

Συστήματα εξισώσεων από τις όποιες μία είναι δευτεροβάθμια. Άλλες άπλες περιπτώσεις συστημάτων. Προβλήματα.

5. Πολυωνυμικές 'Εξισώσεις :

'Επίλυση πολυωνυμικής εξισώσεως. Τριγωνομετρικές εξισώσεις που ανάγονται σε πολυωνυμικές.

6. Μαθηματική 'Επαγωγή :

'Αρχή της μαθηματικής επαγωγής. 'Εφαρμογές.

7. 'Απόλυτος τιμή πραγματικού αριθμού :

'Ορισμός : 'Ιδιότητες : $(\alpha) = (-\alpha)$, $(\chi - \alpha) \leq (\chi - \beta) \Leftrightarrow \alpha \geq \beta$, $(\alpha + \beta) \leq (\alpha) + (\beta)$, $(\alpha\beta) = (\alpha) \cdot (\beta)$, $(\alpha/\beta) = (\alpha/\beta)$ 'Επίλυση εξισώσεων $\alpha(\chi) + \beta = 0$, $\alpha(\chi) + \beta\chi + \gamma = 0$, $\alpha\chi^2 + \beta(\chi) + \gamma = 0$.

8. 'Ακολουθίες :

'Ορισμός. Μονότονη ακολουθία. Φραγμένη ακολουθία. Σύγκλιση ακολουθίας. Μηδενική ακολουθία. Σύγκλιση άθροίσματος, διαφορές, γινομένου και πηλίκου ακολουθιών. 'Εφαρμογή στον ύπολογοισμό ρίζας εξισώσεως.

9. ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ

Τριγωνομετρικοί αριθμοί άθροίσματος και διαφορές δύο τόξων. Σχέσεις των τριγωνομετρικών αριθμών ενός τόξου με τους τριγωνομετρικούς αριθμούς του διπλασίου τόξου.

II. Γεωμετρία : "Όρες 1α' τετρ.

» 2 β' τετρ.

1. Κανονικά Πολύγωνα :

'Ορισμός. 'Ιδιότητες. Κατασκευές εξαγώνου, τριγώνου, τετραγώνου, δεκαγώνου και πενταγώνου.

2. Μέτρηση Κύκλου :

Μήκος κύκλου. 'Εμβαδό κυκλικού δίσκου, κυκλικού τομέα και κυκλικού τμήματος.

3. Εὐθείαι καὶ Ἐπίπεδα στὸ χῶρο.

Ἀξιώματα τοῦ ἐπιπέδου. Σχετικὲς θέσεις εὐθειῶν καὶ ἐπιπέδων. Καθετότητα εὐθείας καὶ ἐπιπέδου. Κοινὴ κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν. Διέδροσ γωνία. Καθετότητα ἐπιπέδου. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου.

ΦΥΣΙΚΗ

Τάξη Β' - Ὁρεσ 2.

Θερμότητα :

Διαστολὴ τῶν σωμάτων.

Θερμότητα. Θερμοκρασία. Θερμόμετρα. Διαστολὴ τῶν στερεῶν. Ἐξισώσεις γραμμικῆς ἐπιφανειακῆς καὶ κυβικῆς διαστολῆς. Διαστολὴ τῶν υγρῶν. Ἀνωμαλία τῆς διαστολῆς τοῦ νεροῦ. Μεταβολὴ τῆς πυκνότητος τῶν στερεῶν καὶ τῶν υγρῶν ἀνάλογα μὲ τὴ θερμοκρασία. Πειραματικὴ μελέτη μεταβολῶν τῶν ἀερίων. Ἀπόλυτο μηδὲν καὶ ἀπόλυτη κλίμακα θερμοκρασιῶν.

Θερμιδομετρία.

Μαγνητισμός :

1. Ἰδιότητες τοῦ Μαγνήτη :

Μαγνήτες. Μαγνητισμός. Στοιχειώδεις Μαγνήτες.

Μαγνήτιση μὲ ἐπαφὴ καὶ ἐπαγωγή. Νόμος τοῦ Coulomb. Μονάδες ποσότητος μαγνητισμοῦ.

2. Μαγνητικὸ πεδίο.

Ὁρισμός μαγνητικοῦ πεδίου. Μαγνητικὴ ἐπαγωγή. Μαγνητικὴ ροή.

Μαγνητικὴ διαπερατότητα καὶ σχετικὴ κατάταξη τῶν υλικῶν. Ἐνταση μαγνητικοῦ πεδίου. Μονάδες.

Μαγνητικὸ πεδίο τῆς Γῆς.

Μαγνητικὰ στοιχεῖα ἑνὸς τόπου: μαγνητικὴ ἔγκλιση, μαγνητικὴ ἀπόκλιση. Μαγνητικὴ πυξίδα.

Στατικὸς Ἡλεκτρισμός :

1. Ἡλεκτρικὸ φορτίο :

Θεμελιώδη φαινόμενα. Νόμος τοῦ Coulomb. Μονάδες ἡλεκτρικοῦ φορτίου.

2. Ἡλεκτρικὸ πεδίο :

Ὁρισμός ἡλεκτρικοῦ πεδίου. Στοιχεῖα ἡλεκτρικοῦ πεδίου : ἔνταση, δυναμικὸ, διαφορὰ δυναμικοῦ σὲ δύο σημεία. Μονάδες ἐντάσεως καὶ δυναμικοῦ. Φύση τοῦ ἡλεκτρισμοῦ.

3. Χωρητικότητα ἀγωγῶ :

Ὁρισμός χωρητικότητος. Μονάδες μετρήσεως τῆς χωρητικότητος.

Ἐνέργεια φορτισμένου ἀγωγῶ.

Πυκνωτές : χωρητικότης πυκνωτοῦ, ἐνέργεια φορτισμένου πυκνωτοῦ, σύνδεση πυκνωτῶν. Μορφές πυκνωτῶν.

ΧΗΜΕΙΑ

Τάξη Β'. Ὁρα 1.

(Συνέχεια ἐκ τῆς ὕλης τῆς Α' Λυκείου)

Ἀμέταλλα :

Ἀζωτο. Ἀμμωνία (περιληπτικά). Νιτρικὸ ὀξύ (περιληπτικά).

Ὄξειδιο τοῦ ἀζώτου. Ἀτμοσφαιρικὸς ἀέρας. Κυκλὸς τοῦ ἀζώτου στὴ φύση. Εὐγενῆ ἀέρια.

Φωσφόρος. Σπέρτα. Φωσφορικὸ ὀξύ. Φωσφορικὰ ἄλατα. Λιπάσματα. Ἀνθρακας, φυσικοὶ καὶ τεχνητοὶ ἄνθρακες. Μονοξείδιο τοῦ ἄνθρακα. Διοξείδιο τοῦ ἄνθρακα. Ἀνθρακικὸ ὀξύ. Ἀνθρακικὰ ἄλατα. Κύκλος τοῦ ἄνθρακα στὴ φύση.

Πυρίτιο. Διοξείδιο τοῦ πυρίτιου. Πολύτιμοι λίθοι. Πυριτικὰ ἄλατα. Γυαλί.

Α' Διαλύματα :

Γενικὰ περὶ διαλυμάτων : Ἡλεκτρολύτες - Ἡλεκτρόλυση - Θεωρία τῶν ἰόντων (Arrhenius)

Β' Ταξινόμηση τῶν Χημικῶν Ἐνώσεων :

Ὄξεα - Μέθοδοι παρασκευῆς τῶν ὀξέων. Ἀνυδρίτες τῶν ὀξέων

Βάσεις : Μέθοδοι παρασκευῆς τῶν βάσεων. Ἀνυδρίτες τῶν βάσεων. Γενικὲς ιδιότητες τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων. Ἐξουδετέρωση.

Ἄλατα - Εἶδη ἁλάτων.

Ὄξειδια.

Χημικὰ ἰσοδύναμα ὀξέων, βάσεων, ἁλάτων.

Κανονικὰ διαλύματα, Ἴσχυς ὀξέων - βάσεων.

Γ' Ταξινόμηση τῶν Στοιχείων :

Περιοδικὸ σύστημα τῶν στοιχείων.

Σύγχρονη ἀτομικὴ θεωρία. Ἀτομικὸς ἀριθμὸς.

Ἰσότοπα - Ἰσοβαρὴ στοιχεῖα.

Δ' Μέταλλα :

Γενικὲς ιδιότητες τῶν μετάλλων.

Διάκριση μετάλλων καὶ ἀμετάλλων.

Ἰδιότητες (Φυσικὲς, Μηχανικὲς, Χημικὲς).

Κράματα.

Ἐξίγωση τῶν μετάλλων.

ΚΕΦΑΛΑ Ο ΤΡΙΤΟ

Δευτέρα (Β) τάξη τῶν προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων

Ἄρθρο 5.

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὥρες ἐβδομαδιαίας διδ/λίας τους στὴ Β' τάξη τῶν Προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων ὁρίζονται ὡς ἐξῆς :

Μαθήματα	ὥρες
Θρησκευτικὰ	2
Νέα Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	8
Ἱστορία	4
Λατινικὰ	2
Ψυχολογία	2
Ξένη γλῶσσα συνεχιζόμενη	2
Γερμανικὴ Γλῶσσα	2
Μαθηματικά	4
Φυσικὰ (Φυσικὴ - Χημεία)	3
Οἰκονομικὴ Γεωγραφία	1/2 (α' τετράμηνο 1 ὥρα)
Ἑγνην-Ἀνθρωπολογία	1/2 (β' τετράμηνο 1 ὥρα)
Φυσικὴ Ἀγωγή	2
Σύνολο	36

2. Γιά κάθε τάξη τοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου διατίθεται ἐπὶ πλέον ἓνα ἀπόγευμα τὴν ἐβδομάδα κατὰ τὸ ὅποιο οἱ μαθητὲς καὶ οἱ μαθήτριες ἐπιδίδονται στὸν κλασσικὸ ἀθλητισμὸ, στὶς ἀθλοπαιδιές, στὴν κολύμβηση καὶ στὰ λοιπὰ ἀθλήματα.

Ἄρθρο 6.

1. Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Π. Δ/τος ποὺ ὁρίζουν τὴ διδασκτέα ὕλη τῶν θρησκευτικῶν, τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλῶσσας καὶ Γραμματείας, τῆς Ἱστορίας, τῆς Ψυχολογίας, τῆς συνεχιζόμενης Ξένης Γλῶσσας, τῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας, τῆς Ἑγνην-Ἀνθρωπολογίας, καὶ τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Β' τάξεως τῶν Ἡμερησίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ γιὰ τὰ ἴδια μαθήματα τῆς Β' τάξεως τῶν Προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων.

2. Γιά τὴν ὕλη τῶν Μαθηματικῶν καὶ τῶν Φυσικῶν τῆς Β' τάξεως τῶν Προτύπων (Κλασσικῶν) Λυκείων ἔχουν ἐφαρμογὴ οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Παρόντος Π.Δ. ποὺ ὁρίζουν τὴ διδασκτέα ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῶν ἀντιστοιχῶν μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τῶν Ἡμερησίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως.

3. Τῶν ὑπολοίπων μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τῶν Προτύπων Κλασσικῶν Λυκείων ἡ διδασκτέα ὕλη ὁρίζεται ὡς ἑξῆς :

Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γραμματεία καὶ Γλῶσσα : Ὁρεσ 8

1. Ἡ Γλωσσικὴ διδασκαλία, ὥρες 2

Σκοπός :

α) Νὰ ὁδηγηθοῦν οἱ μαθητὲς στὴ βαθύτερη γνώση τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ νὰ μελετήσουν τὰ συνθετότερα συντακτικὰ φαινόμενα, πού ἡ λειτουργία τους εἶναι σημαντικὴ στὸν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ λόγον.

β) Νὰ συνειδητοποιηθοῦν οἱ ὁμοιότητες καὶ οἱ διαφορὲς (στὸ λεξιλόγιο, στὸ τυπικὸ καὶ στὴ σύνταξη) τῆς νέας ἑλληνικῆς (δημοτικῆς) μὲ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, καὶ

γ) Νὰ ἐνισχυθεῖ ἡ ἱκανότητα τῶν μαθητῶν στὴ μεταφορὰ (μετάφραση) ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων στὴ νεοελληνικὴ γλῶσσα.

Ἔλγ :

Θὰ διδασκοῦν περίπου 30 θέματα ἀπὸ περὶ καίμενα τῆς ἀττικῆς διαλέκτου τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς (Ἡ διδασκαλία κάθε θέματος δὲν πρέπει νὰ ξεπερνᾷ τὶς 2 διδακτικὰς ὥρες). Τὰ θέματα πού θὰ ἐπιλεγθοῦν πρέπει νὰ πληροῦν τὶς ἑξῆς προϋποθέσεις.

α) Νὰ περιέχουν τὴν ἀνάπτυξη μιᾶς ἐνδιαφέρουσας ιδέας ἢ τὴν περιγραφή ἐνὸς αὐτοτελοῦς περιστατικοῦ (εἴτε ἱστορικοῦ εἴτε τῆς δημόσιας ἢ ἰδιωτικῆς ζωῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων), χωρὶς νὰ ξεπερνῶν τοὺς 20 στίχους.

β) Νὰ προσφέρονται γιὰ τὴ μελέτη συνθετότερων συντακτικῶν φαινομένων ἢ γιὰ τὴ συμπλήρωση ἐλλείψεων τῶν μαθητῶν στὴ Γραμματικὴ.

γ) Νὰ παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον αἰσθητικὸ, ὥστε ἀπὸ ἀποψη μορφῆς νὰ μὴν ὑστεροῦν ἀπὸ τὰ διδασκόμενα στὴν τάξιν καίμενα. Καλὸ εἶναι, τὰ διδασκόμενα κάθε φορὰ θέματα νὰ ἔχουν περιεχόμενον συγγενικὸ μὲ ἐκεῖνο τοῦ διδασκόμενου στὴν τάξιν ἀρχαίου κειμένου καὶ μάλιστα νὰ ἀνήκουν στὸ ἴδιον γραμματολογικὸ εἶδος ἢ καὶ στὸν ἴδιον συγγραφέα.

2. Ἑρμηνεία κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπον, ὥρες 6 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου, ὥρες 5 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

α) Πλάτωνος : Κρίτων - Ἀπολογία Σωκράτους, ὥρες 3 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς 31 Ἰανουαρίου.

1. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Βίον καὶ διδ/λίαν τοῦ Σωκράτη, βίον καὶ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνα, τὸ φιλοσοφικὸν διάλογον ὡς γραμματολογικὸν εἶδος.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ διαλόγου «Κρίτων». Μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρησις τοῦ διαλόγου, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ μαθητὲς τὸ περιεχόμενον, τὴν ἐπιχειρηματολογία καὶ τὴν δομὴν τοῦ ἔργου.

III. Στὸ ὑπόλοιπον διάστημα θὰ γίνῃ ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία ἐκλεκτῶν παραγράφων τῆς Ἀπολογίας τοῦ Σωκράτη (Κεφ. 1-3 στὸ σύνολόν τους καὶ παραγράφων τῶν κεφ. 5-6, 9-12, 16, 18, 20, 28 καὶ 29), ἀφοῦ προηγουμένως δοθεῖ τὸ γενικὸν διάγραμμα τοῦ ἔργου, τὸ περιεχόμενον τῶν ἐνδιάμεσων ἐνοτήτων θὰ δοθεῖ περιληπτικὰ.

IV. Θὰ ἀκολουθήσει γενικὴ θεώρησις τῶν δύο πλατωνικῶν κειμένων, γιὰ νὰ ὁδηγηθοῦν οἱ μαθητὲς νὰ σχηματίσουν τὴν εἰκόνα τῆς πνευματικῆς κοινωνικῆς καὶ ἠθικῆς προσωπικότητος τοῦ Σωκράτη καὶ νὰ ἐκτιμήσουν τὶς ἀρετὰς τοῦ Πλάτωνα ὡς πεζογράφου.

β) Ὁμήρου Ἰλιάδα (Ἑκλογές), ὥρες 3 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς τὴν 31 Ἰανουαρίου.

I. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Ὁ ἱστορικὸς πυρήνας τῆς Ἰλιάδας καὶ ὁ ἐμπλουτισμὸς του μὲ μυθολογικὰ στοιχεῖα ὁ ποιητὴς τῆς Ἰλιάδας (μὲ σύντομον καὶ σαφὲς ἔκθεσιν τοῦ ὁμηρικοῦ ζητήματος) - Περιεχόμενον καὶ γενικὸν διάγραμμα τῆς Ἰλιάδας (ἔπου θὰ ἐρμηνεύεται καὶ ἡ δομὴ τοῦ ἔργου) - Ἡ ἐπίδρασις τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν στὸν ἑλληνικὸν καὶ τὸν παγκόσμιον πολιτισμὸν.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν ραψωδιῶν : Α (στ. 1 - 305), Ε (στ. 1 - 317), Ζ (στ. 237-529) καὶ Ω (στ. 144 - 804).

III. Παράλληλα θὰ διδασκοῦν στοιχεῖα μετρικῆς : Τὸ μέτρο - τὰ προσωδία καὶ μέτρα - ὁ δακτυλικὸς ἐξάμετρος, καὶ ὅθι γίνῃ ἀσκησης τῶν μαθητῶν στὴν ἐμμετρὴ ἀνάγνωσις.

IV. Μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας θὰ ἀκολουθήσει γενικὴ θεώρησις, πού θὰ ἔχει ὡς στόχον τὴν κατάδειξιν τῶν ἀρετῶν τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως καὶ τῶν διαφορῶν στὸ χαρακτῆρα τῶν δύο ὁμηρικῶν ἐπῶν (καὶ τὴν ἐξήγησίν τους).

γ) Εὐριπίδης, Ἰφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις ἢ Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αἰδίῳ, ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὥρες 3.

I. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Γέννησιν καὶ ἐξέλιξιν τῆς δραματικῆς ποιήσεως - Σύνδεσιν τῆς μὲ τὴν διονυσιακὴν λατρείαν. Ὁ ἰδιαίτερος χαρακτῆρας τῆς τραγωδίας καὶ ὁ ἀριστοτελικὸς ὁρισμὸς - Ἑορτὲς τοῦ Διονύσου καὶ παρεστάσεις δράματων στὴν Ἀθήνα - Τὸ ἀρχαῖον θέατρο καὶ ἡ σκευὴ του - Οἱ τρεῖς μεγάλοι δημιουργοὶ : Αἰσχύλος - Σοφοκλῆς - Εὐριπίδης - Βίος καὶ ἔργον τοῦ Εὐριπίδου - Ἡ σχετικὴ μὲ τὴν Ἰφιγένειαν μυθολογικὴ παράδοσις.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς μιᾶς ἀπὸ τὶς δύο τραγωδίας τοῦ Εὐριπίδου. Ἄν κρίνεται ἀποδοτικὸν ἀπὸ τὸν διδάσκοντα, τὰ χορικά μέρη μποροῦν νὰ διδασκοῦν ἀπὸ μετάφραση. Παράλληλα θὰ διδασκοῦν ὁ ἱαμβικὸς τρίμετρος καὶ θὰ ἀσκηθοῦν οἱ μαθητὲς στὴν ἐμμετρὴ ἀνάγνωσις τῶν διαλογικῶν μερῶν τῆς τραγωδίας.

III. Ὑστερὰ ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐρμηνείας, θὰ γίνῃ συνολικὴ θεώρησις τῆς τραγωδίας. Μὲ τὰ δεδομένα τῆς διδασκαλίας θὰ τοποθετηθεῖ ὁ Εὐριπίδης στὴν ἐποχὴν του καὶ στὸ λογοτεχνικὸν εἶδος πού ἀνήκει, θὰ ἀνιχνευθοῦν τὸ βαθύτερον νόημα τοῦ ἔργου πού διδάχθη καὶ οἱ ιδέες πού ἐκφράζονται σ' αὐτό, θὰ γίνῃ χαρακτηρισμὸς τῶν κύριων προσώπων τοῦ ἔργου καὶ θὰ ὑπογραμμισθεῖ ὁ δραματικὸς χαρακτῆρας του καὶ οἱ θεατρικὲς ἀρετὲς του.

δ) Θουκυδίδης, Δημογορίης : Ὁρεσ 2 ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

I. Ἡ εἰσαγωγή θὰ περιέχει : Σύντομον ἐπανάληψιν τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδου, τὴν θέσιν τῶν δημογορίων μέσα στὸ ἔργον του καὶ τὸ ἱστορικὸν πλαίσιον τῆς κάθε δημογορίας πού θὰ διδασκοῦν.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ γλωσσικὴ, πραγματολογικὴ, νοηματικὴ, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν κεφ. 37-50 (Δημογορίης Κλέωνος-Διοδότου) καὶ 53-68 (Δημογορίης Πλαταιῶν - Θηβαίων) τοῦ Γ' βιβλίου τῶν Ἱστοριῶν τοῦ Θουκυδίδου.

III. Μὲ τὴν συνολικὴν θεώρησιν, πού θὰ ἀκολουθήσει τὴν ἐρμηνείαν κάθε ζεύγους δημογορίων, θὰ ὁδηγηθοῦν οἱ μαθητὲς νὰ κατανοήσουν τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἐπιχειρηματολογία, τὴν δομὴν καὶ τὶς ρητορικὰς ἀρετὰς κάθε λόγου ξεχωριστὰ καὶ σὲ ἀντιπαράθεσιν τῶν δύο λόγων μεταξύ τους. Θὰ γίνῃ σύγκρισιν μὲ τὰ διδασκόμενα ὡς τὴν τάξιν αὐτὴ ρητορικὰ κείμενα καὶ θὰ συζητηθεῖ τὸ θέμα τῆς αὐθεντικότητος τῶν δημογορίων τοῦ Θουκυδίδου.

3. Εἰσαγωγή στὴν κλασσικὴν φιλολογία (1 ὥρα ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους).

Σκοπός :

Ἡ πρώτη συστηματικὴ μύηση τῶν μαθητῶν στὴν ἐπιστήμην τῆς κλασσικῆς φιλολογίας, ἡ γνωριμία τους μὲ τοὺς διάφορους κλάδους τῆς καὶ ἡ συνειδητοποίηση τῆς σημασίας τῆς γιὰ τὸν παγκόσμιον καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸ νεοελληνικὸν πολιτισμὸν.

"Υλη :

I. Ἡ κλασσικὴ φιλολογία ὡς ἀνθρωπιστικὴ ἐπιστήμη. Περιεχόμενο, ὁρισμός καὶ κλάδοι τῆς κλασσικῆς φιλολογίας.

II. Ἡ παράδοση τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν κειμένων :

Εἰσαγωγή: Οἱ σχετικὲς φιλολογικὲς ἐπιστῆμες :

1. Γραφή: Προέλευση τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου - Τὰ ἐλληνικὰ ἀλφάβητα: τοπικὰ ἀλφάβητα - ἐνοποίηση ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου - Ἐπίδραση στὸ λατινικὸ καὶ τὸ σλαβικὸ ἀλφάβητο. Τύποι ἐλληνικῶν γραφῶν: ἡ μεγαλογράμματη καὶ ἡ μικρογράμματη γραφή.

2. Ὑλεις γραφῆς - τύποι βιβλίων: Πάπυρος - μεμβράνη - χαρτί. Κύλινδρος καὶ κώδικας.

3. Ἀντιγραφή φιλολογικῶν κειμένων: α) Κλασσικὴ ἐποχή - ἀλεξάνδρινὴ ἐποχή: Ἀλεξάνδρεια καὶ Πέργαμος - Ἐπιλογή κειμένων καὶ «κανόνες» συγγραφέων, β) Βυζαντινὰ κέντρα γραφῆς (Πρώτη Ἀναγέννηση: Ἀρέθας (Scriptoria μοναστηριῶν) - Ἀναγέννηση - Editiones Primae.

4. Ἀξιολόγηση τῶν κωδίκων - Χρονολόγησή τους (ὕλη - τύπος γραφῆς - χάραξη κ.λπ.). Ἡ προσφορά τῶν φιλολογικῶν παπύρων.

5. Ἡ δραστηριότητα τῶν νεώτερων φιλόλογων γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν ἀρχαίων κειμένων. Οἱ σπουδαιότερες σειρὲς ἐκδόσεως ἀρχαίων συγγραφέων.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ, Ὑφες 2.

A. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς 31 Ἰανουαρίου:

1. Γλωσσικὴ διδασκαλία, Ὑφες 1.

Συνέχεια τῆς ἀναγνώσεως, τῆς μεταφράσεως καὶ τῆς γλωσσικῆς ἐπεξεργασίας κειμένων ἀπ' τὸ ἐγκεκριμένο διδακτικὸ ἐγχειρίδιο τοῦ Lhomond, ὅπως στὴν Α' τάξη. Συμπλήρωση τῆς διδασκαλίας τῆς Γραμματικῆς μὲ ἐξέταση καὶ ἐμπέδωση κυρίως τῶν γραμματικῶν φαινομένων ποὺ δὲν διδάχτηκαν στὴν προηγούμενη τάξη. Παράλληλα θὰ γίνῃ συστηματικὴ διδασκαλία τῶν κυριοτέρων, ἰδιόμορφων κυρίως, συντακτικῶν φαινομένων τῆς λατινικῆς (γερούδιον, γερούδιακό, ὑπτίον, γερούδιακὴ ἑλξη, ἀφαιρετικὴ, ἀκολουθία τῶν χρόνων κ.τ.δ.).

Τὰ ὅσα προβλέπονται στὶς περιπτώσεις Αβ καὶ Αγ τοῦ προγράμματος τῆς Α' τάξεως Κλασσικοῦ Λυκείου ἰσχύουν καὶ γιὰ τὴν τάξη αὐτή.

2. Ἑρμηνεία Κειμένων, Ὑφες 1.

Ἀνάγνωση καὶ ἑρμηνεία τοῦ βίου τοῦ Ἀνίβας τοῦ Κορνηλίου Νέπωτα ἀπὸ ἐγκεκριμένο διδακτικὸ ἐγχειρίδιο.

B. Ἀπὸ τὴν 1 Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους :

Ἑρμηνεία Κειμένων, Ὑφες 2.

Ἀνάγνωση καὶ ἑρμηνεία ἐκλεκτῶν περικοπῶν ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος De Sello Civilli.

Κατὰ τὴ διδασκαλίαν τῶν κειμένων: Σύντομα στοιχεῖα γιὰ τὸ βίον καὶ τὰ ἔργα τῶν συγγραφέων ποὺ διδάσκονται καὶ ἀδρομερὲς ἐπισκόπηση τοῦ ἱστορικοῦ καὶ πνευματικοῦ πλαισίου στὸ ὁποῖο ἐντάσσονται πρόσωπα καὶ γεγονότα.

Γερμανικὴ Γλῶσσα. Ὑφες 2.

Διδακτέα Ὑλη.

Προφορά :

α) Ὁρθὴ προφορὰ καὶ τονισμός μὲ συστηματικὰ ἀσκήσεις. Ἰδιαιτέρη προσοχὴ στὰ γράμματα ποὺ προφέρονται διαφορετικὰ στὴ Γερμανικὴ ἀπ' ὅτι στὴν Ἑλληνικὴ.

β) Καθοδήγηση καὶ εἰσαγωγή στὴ συνειδητὴ καὶ κριτικὴ ἀκρόαση ὡς προϋπόθεση γιὰ μιὰ σωστὴ προφορὰ.

Προφορικὲς Ἀσκήσεις :

1. Ἐπεξεργασία καὶ κατανόηση ἀπλῶν κειμένων καὶ διαλόγων.

2. Ὑποδειγματικὲς ἀσκήσεις μὲ σκοπὸ τὴν ἀσφαλὴ καὶ συστηματικὴ γνῶση τῆς Γραμματικῆς, τοῦ Συντακτικοῦ καὶ τοῦ Λεξιλογίου.

3. Ἀνάθεση ρόλων μὲ ἀντίστοιχη ἀπόδοση διαλόγων.

4. Ἐρωτήσεις καὶ ἀπλὲς συζητήσεις σχετικὲς μὲ τὰ κείμενα καὶ μὲ πληροφορίες γιὰ τὶς χῶρες ὅπου ὁμιλεῖται ἡ γερμανικὴ καὶ κυρίως τὴ Γερμανία.

5. Τροποποίηση διαλογικῶν κειμένων ὡς πρὸς τὸ πρόσωπο καὶ τὸ χρόνο μὲ σκοπὸ τὴ χρῆση ἀντίστοιχων γραμματικῶν τύπων.

6. Μετασχηματισμός τῶν κειμένων σὲ διαλόγους καὶ τῶν διαλόγων σὲ ἀφηγήσεις.

7. Σύντομες συζητήσεις σὲ θέματα καθημερινῆς ζωῆς (π.χ. σπίτι καὶ κατοικία, ἀναζήτησις κατοικίας, συναντήσεις, ταχυδρομεῖο, ψώνια, πληροφορίες, γιὰ τὸ δρόμο, τὴ συγκοινωνία, γιὰ ἀτυχήματα, καὶ γιὰ ἄλλα περιστατικά).

Ἀνάγνωση :

α) Ἀνάγνωση Ἰδιωματισμῶν καὶ προτάσεων, ποὺ γράφονται ἀπὸ τὸ διδάσκοντα στὸν πίνακα.

β) Ἀνάγνωση κειμένων καὶ διαλόγων σχετικῶν πρὸς τὰ ὑπ' ἀριθ. 7 τῶν «προφορικῶν ἀσκήσεων» θέματα.

γ) Ἀνάγνωση κειμένων ἀπὸ διάφορα ἀναγνωστικὰ βοηθητικὰ βιβλία (Lesehefte).

Λεξιλόγιο :

Τὸ λεξιλόγιο αὐτῆς τῆς τάξεως περιλαμβάνει περίπου 800 λέξεις τοῦ βασικοῦ γερμανικοῦ λεξιλογίου. Ἡ ἐκλογή τῶν λέξεων καὶ τῶν σχετικῶν ἐκφράσεων γίνεται μὲ βάση τὴ συχνότητα καὶ χρησιμότητά τους στὴν καθημερινὴ ζωὴ.

Γραμματικὴ καὶ Συντακτικὴ :

1. Γενικὴ τοῦ οὐσιαστικοῦ.
2. Κλίση τοῦ ἀσθενοῦς οὐσιαστικοῦ (ὀνομαστικὴ, αἰτιατική, δοτική, γενική στὸν ἐνικό καὶ πληθυντικό).
3. Κλίση τῆς ἀόριστης ἀντωνυμίας (Ein, Welcher) καὶ ἡ χρῆσις τῆς.
4. Ἡ ἀπόρροπη ἀντωνυμία «ES» καὶ ἡ θέση τῆς στὴν πρόταση.

5. Ἡ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία, χρῆσις καὶ κλίσις.
6. Κλίσις τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας.
7. Ἀπάντησις μὲ πρόθεσις καὶ ἀόριστη ἀντωνυμία.
8. Ὁ παρωχημένος χρόνος.
9. Παρακείμενος.
10. Ὑπερσυντέλικος.
11. Προστακτική.
12. Συμπλήρωσις τῆς διδασκαλίας γιὰ τὰ βοηθητικὰ ρήματα.
13. Κλίσις ἐπιθέτου.

14. Δευτερεύουσες προτάσεις: αἰτιολογικὲς, συνδετικὲς, συγκριτικὲς, προτάσεις εἰσαγόμενες μὲ «DASS».

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συστηματικὲς γραπτὲς ἀσκήσεις ζητοῦνται ἀπὸ τὸ μαθητὴ μόνον σχετικὰ μὲ ὅ,τι ἔχει διαβάσει ἢ ὁμιλήσει.

1. Ὑποχρεωτικὴ ἀντιγραφή κειμένων καὶ διαλόγων περιεχομένων στὸ διδ. βιβλίον.

2. Ὑπαγορεύσεις.

3. Γραπτὲς ἀσκήσεις γραμματικῆς στὴν αἴθουσα καὶ στὸ σπίτι.

4. Συμπλήρωση έλλειπτών κειμένων για γραμματική και ορθογραφική άσκηση.
5. Γραπτός μετασχηματισμός τών διαλόγων.
6. Γραπτός μετασχηματισμός τών κειμένων σε διαλόγους.
7. Μετασχηματισμός τών διαλόγων σε αφηγηματικές εκθέσεις ως άσκηση στην αφηγηματική διατύπωση και ως προπόνηση για τη σύνταξη εκθέσεως.

8. Πρώτες σύντομες εκθέσεις σε θέματα από αυτά που περιέχονται στο διδακτικό βιβλίο.

Στόν Υπουργό Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος.

Αθήναι, 10 Νοεμβρίου 1978

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Ἡ ἐτήσια συνδρομή τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων τῆς ποὺ πουλιοῦνται τμηματικὰ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1974 ὡς ἀκολούθως:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Γιὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	600
2. » » » Β'	»	700
3. » » » Γ'	»	500
4. » » » Δ'	»	1.000
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κτλ	»	500
6. » » » Παράρτημα	»	300
7. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κτλ.	»	3.000
8. » » Δελτίο Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	»	200
9. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὸ Δ.Ε.Β.Ι.	»	6.000

Οἱ Δῆμοι καὶ οἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουν τὸ 1/2 τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

Ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογοῦν τὰ ἑξῆς ποσά:

1. Γιὰ τὸ Τεύχος Α'	Δραχ.	30
2. » » » Β'	»	35
3. » » » Γ'	»	25
4. » » » Δ'	»	50
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κτλ	»	25
6. » » » Παράρτημα	»	15
7. » » » Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κτλ.	»	150
8. » » Δελτίο Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἰδιοκτησίας ..	»	10
9. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη	»	300

Β'. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., εἶναι 3 δρχ., ἀπὸ 9 ὡς 40 σελ. 8 δρχ., ἀπὸ 41 ὡς 80 σελ. 15 δρχ., ἀπὸ 81 σελ. καὶ ἀνω ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατὰ 15 δρχ. ἀνὰ 80 σελίδες.

Γ'. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. Στὸ Τεύχος Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

A'. Δημοσιεύματα Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν:

1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων	Δραχ.	400
2. Τῶν καταστατικῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν...	»	10.000
3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	»	2.000
4. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων οἱ γενικὲς συνέλευσεις, τῶν κατὰ τὸ ἄρθρο 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τῶν ἀνακοινώσεων, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 59 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 400/70 «περὶ Ἀλλοδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕΛΤΑ, ποὺ ἀναφέρονται σὲ προσωρινὲς διατάξεις	»	1.000
5. Τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ὑπὸ διάλυση Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν, κατὰ τὸ Β.Δ. 20/5/1939	»	200
6. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	»	4.000
7. Τῶν συνοπτικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν Ἐταιρειῶν	»	1.000
8. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκρίσεως τιμολογίων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν»	»	600
9. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ πωροχῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν, τῶν ἐκθέσεων περιουσιακῶν στοιχείων Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν γενικά, καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Ν. τοῦ ΕΛΤΑ, μὲ τίς ὁποῖες ἐγκρίνονται καὶ δημοσιεύονται οἱ κανονισμοὶ αὐτοῦ	»	4.000
10. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ παροχῆς πληρεξουσιότητος πρὸς ἀντιπροσώπων ἐν Ἐλλάδι ἀλλοδαπῶν Ἐταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων «περὶ μεταβιβάσεως τοῦ χαρτοφυλακίου Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 59 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 400/70»	»	2.000
11. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ συγχωνεύσεως Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν»	»	10.000

12. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου «περὶ εἰσαγωγῆς χρεωγράφων εἰς τὸ Χρηματιστήριον πρὸς διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/67» ..... Δραχ. | 1.000 |

13. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς κεφαλαιαγορᾶς «περὶ διαγραφῆς χρεωγράφων ἐκ τοῦ Χρηματιστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/1967» ..... » | 1.000 |

B'. Δημοσιεύματα Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης:

1. Τῶν καταστατικῶν	»	1.000
2. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	400
3. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων	»	200
4. Τῶν ἰσολογισμῶν	»	1.000
5. Τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	1.000

Γ'. Δημοσιεύματα Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων καὶ Φιλανθρωπικῶν Σωματείων:

1. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγῆσεως ἀδείας λειτουργίας Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων»	»	1.000
2. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν ἀνωτέρω Συνεταιρισμῶν, Ταμείων καὶ Σωματείων	»	1.000

II. Στὸ Τέταρτο τεύχος, τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν δημοσιεύσεων.

Τὸ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν τελῶν δημοσιεύσεων στὸ Τεύχος Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ Ἐταιρειῶν Περιορισμένης Εὐθύνης, ποὺ πρέπει νὰ καταβάλλεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ), ὁρίσθηκε γενικά σὲ 50/o.

Δ'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στὰ Δημόσια Ταμεῖα ἐναντὶ ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως, τὸ ὁποῖο φροντίζει ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ τὸ στείλει στὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι δεκάτο νὰ στέλνονται καὶ σὲ ἀνάλυγόν συνάλλαγμα μὲ ἐπιταγὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντῆ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

3. Τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων καταβάλλεται ὡς ἑξῆς:

α) στὴν Ἀθήνα: στὸ Ταμεῖο τοῦ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (Κατάστημα Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου),

β) στὶς ὑπόλοιπες πόλεις τοῦ Κράτους: στὰ Δημόσια Ταμεῖα καὶ ἀποστέλλεται στὸ ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μὲ τίς 192378/3639/1947 (ΡΟΝΕΟ 185) καὶ 178048/5321/31.7.65 (ΡΟΝΕΟ 185) ἐγκύκλιες διαταγῆς τοῦ Γ.Λ.Σ.

γ) στὶς περιπτώσεις συνδρομῶν ἐξωτερικοῦ: ὅταν ἡ ἀποστολὴ τοῦ γινεῖται μὲ ἐπιταγὴ μαζί μ' αὐτὲς στέλνεται καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ